

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 3, 2009 • Vol. C Nr. 210

Kaina 75 c.

Į Lietuvos reikalavimus atsižvelgta

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Briuselyje dalyvavo Europos vadovų tarybos darbo sesijoje. **President.lt** nuotr.

Briuselis, lapkričio 2 d. (President.lt) – Europos vadovų tarybos, kurios darbe dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir ministras pirmininkas Andrius Kubilius, pasiekti susitarimai

tarp ES narių atveria kelią Baltijos jūros regiono plėtrai ir suteikia Europos Sąjungai mandatą dalyvauti pasaulinėse derybose Kopenhagoje dėl kovos su klimato kaitos pasekmėmis bei jos priemonių finansavimo.

„Džiaugiuosi, jog į Lietuvos nuostatus dėl teisingo ir objektyvaus mokėjimų naštos paskirstymo atsižvelgta ir dabar Europos Sąjunga vyksta į Kopenhagos derybas, turėdama vieningą derybų nuostatą“, – sakė Lietuvos prezidentė.

Pasak Valstybės vadovės, ES vadovai sutarė, jog skirstant ES viduje mokėjimų našta klimato kaitos padariniams švelninti bus atsižvelgta į mažiau ekonomiškai pajėgių narių galimybes mokėti. Konkretūs nurodymai, kaip tai daryti, Lietuvos reikalavimu, bus svarstomi tik valstybių vadovų lygmenyje visiems vienbalsiai sutarus.

Europos vadovų taryba taip pat patvirtino Baltijos jūros regiono strategiją, pagal kurią šis regionas turi realias galimybes tapti stabilumo ir saugumo pavyzdžiu Europos Sąjungoje. Lietuva kartu su Suomija ir Švedija bus atsakingos už šios strategijos transporto bei žemės ūkio projektų įgyvendinimą.

Lietuva bevizio režimo su Rusija tikisi 2010 metais

Vilnius, lapkričio 2 d. (Delfi.lt) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas teigia, kad 2010 m. pradžioje Lietuva, Rusija ir Lenkija pasirašys susitarimą dėl bevizio režimo su Kaliningrado sritimi.

„Minėtas susitarimas su Rusija jau aptartas, gavome ir Europos Sąjungos (ES) patvirtinimą. To pakanka, kad susitarimas būtų pasirašytas. Dabar laukiame, kada Rusija susitars su Lenkija“, – sakė Lietuvos užsienio reikalų ministras.

Kaip teigia V. Ušackas, Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov „pasiūlė Kaliningrade kitų metų pradžioje surengti trijų suinteresuotų valstybių – Rusijos, Lietuvos ir Lenkijos – užsienio reikalų ministrų susitikimą“.

„Aš palaikau šį siūlymą. Susitikimo metu tikimės pasirašyti susitarimą dėl bevizio režimo Kaliningrado srities gyventojams, gyvenantiems pasienio rajonuose, nuo 30 iki 50 km atstumu nuo sienos“, – teigia V. Ušackas.

Atsakydamas į klausimą, kodėl tik pasienio rajonų gyventojams, o ne visiems, gyvenantiems Kaliningrado srityje, suteikiama galimybė supaprastinta tvarka kirsti Šengeno zonos sieną, V. Ušackas sakė, jog Lietuva visada siekė, kad Kaliningrado srities gyventojai turėtų galimybę į Lietuvą vykti be vizų, kaip kad buvo iki tol, kol Lietuva neprisijungė prie Šengeno erdvės.

„Mes pasisakome už tai, kad laipsniškai būtų pasiektas naujas, supaprastintos tvarkos bevizis režimas visiems Kaliningrado srities gyventojams. Šiandien labai svarbu, kad savo gyventojams ir Europos Komisijai įrodytume, jog susitarimas, kurį pasirašysime, bus veiksmingas“, – kalbėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras.

„Kaliningrado sritis gali tapti savotišku tiltu, sujungusiančiu ES ir Rusiją bei simbolizuojančiu jų bendradarbiavimą. Man labai norėtųsi, kad aplink Baltijos jūrą atsirastų pats konkurencingiausias regionas pasaulyje“, – sakė V. Ušackas.

Maskvos lietuviai jungiasi į globalią Lietuvą

Susitikimas Maskvoje su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininke Regina Narušiene. **Lietuviams.com** nuotr.

Vilnius, lapkričio 2 d. (Lietuviams.com) – Spalio 28 d. Maskvos lietuviai rinkosi į „Svečių namus“ – čia jų laukė susitikimas su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininke Regina Narušiene.

R. Narušienei trumpai papasakojo apie PLB veiklą, susitikimo dalyviai ėmė aktyviai dėstyti savo pastabas ir kelti klausimus. Dėl prasi-

dedančio Tautinių mažumų ir išeivijos departamento pertvarkymo ir išeivijos reikalų perdavimo į Užsienio reikalų ministeriją nebeaiškus tampa lietuviškų mokyklų statusas įvairiose valstybėse.

Buvo iškeltas klausimas, kad LR ambasadose stambiose valstybėse būtų įsteigta tokia pareigybė, kurios darbuotojas specialiai dirbtų su lietu-

vių išeivija, rūpintųsi jos reikalais. „Problema labai aktuali, – pareiškė R. Narušienė, – bet čia yra daug subtilybių. Pavyzdžiui, ambasada neturi teisės kištis į kitos šalies piliečių gyvenimą, nors jie būtų ir lietuviai. Tas klausimas bus nagrinėjamas jau sukurtoje komisijoje, į kurią įeina 8 PLB nariai ir 8 Vyriausybės nariai – ministrai. Komisijai vadovauti ėmėsi premjeras Andrius Kubilius.“ R. Narušienė palietė ir labai aštrų išeivijai Lietuvos pilietybės klausimą.

Maskvos lietuviai prisiminė Hiutenfelde (Vokietijoje) šių metų pradžioje vykusį Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų suvažiavimą ir ten pasakytą programinę Lietuvos užsienio reikalų ministro V. Ušacko kalbą, jo gražią mintį apie globalią Lietuvą. Maskvos lietuviai pareiškė, kad jie jau nebe tie bejėgiai (nuo sovietmečio nukentėję) 90-ųjų metų išeiviai, o pilnaverčiai globalios Lietuvos dalyviai. „Lietuvių sąjungos“ pirmininkas Kipras Mažeika į šios organizacijos veiklą stengiasi įtraukti verslininkus, įvairias organizacijas, jaunimą, kitų tautų studentus.

Šiame numeryje:

- Sveikata. H1NI gripo vaikų amžiuje ypatumai. Apie cinamono poveikį (p. 2)
- Rusijos atsakomybė už sovietinę Lietuvos okupaciją (I) (p. 3, 9)
- Etikos sargyboje (p. 4)
- „Kunigų vienybė“ atšventė savo 100-ąjį jubiliejų (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Atsiminimai (113) (p. 9)
- Kun. dr. A. Žygas vėl lankėsi Cicero (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Naujoji politikų karta drąsiau jaučiasi, bendraudama su visuomene. Ne išimtis ir Baltijos šalių politikai. Neseniai pasirodė žinutė, jog Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė tapo viena iš populiaraus internetinio tinklalapio „Facebook“ narių. Neatsilieka ir LR Vyriausybė, kurios internetiniame puslapyje gali rasti nuorodas į tokius internetinius puslapius kaip „Facebook“, „Myspace“, „Twitter“, „Youtube“. Nevengia politikai ir atvirai pasisakyti žiniasklaidoje. Todėl sveikintinas spalio 31 d. „The Economist“ numeryje, „Laiškų skyriuje“, pasirodęs Latvijos gynybos ministro Imants Liegis laiškas „Latvia and NATO“, kuriame jis trumpai ir atsiliepia į žurnalo spalio 15 d. paskelbtą straipsnį „Baltic Brinkmanship“.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

H1 N1 gripo vaikų amžiuje ypatumai

Dažnai girdime tėvus klausiant, kaip galima apsaugoti vaikus nuo H1N1 gripo ir jo pasekmių, kol dar nėra galimybės visiems pasiskiepyti.

H1N1 gripu užsikrečia šimtai tūkstančių vaikų, bet mirties atvejų pasitaiko retai. Sveikatos atstovai skaičiuoja vaikų mirties atvejus, bet yra neįmanoma suskaičiuoti visų gripo atvejų (ne visi susirgusieji kreipiasi į gydymo įstaigas), todėl nėra išvestas tikslus jų mirtingumo procentas.

Dauguma žinovų teigia, kad H1N1 virusas nėra daug pavojingesnis nei sezoninio gripo virusas, bet vaikai yra imlesni ir greičiau užsikrečia H1N1 virusu nei sezoniniu.

Federal Central for Disease Control and Prevention duomenimis, prieš dvi savaites mirė 19 vaikų. Nuo balandžio mėnesio buvo 76 vaikų mirties atvejai nuo H1N1 gripo, o nuo sezoninio gripo nuo 2008 m. rugsėjo mėnesio – 86 mirties atvejai.

Epidemiologai ir pediatrai yra su nerimu dėl vaikų ir pataria juos ypatingai sekti. Dr. Keneth Alexander, the University of Chicago vaikų infekcinių ligų vadovas, teigia, kad yra būdingi bendri požymiai, leidžiantys įtarti, kad vaikui gresia pavojus sergant tiek H1N1, tiek sezo-

niniu gripu.

Gripo virusas pakenkia kvėpavimo takų virpamąjį epitelį, tai į plaukelius panašios skaidulos, priverčiančios judėti gleives (mucous) ir bakterijas. Kosint gleivės, bakterijos ir jų toksinai yra pašalinami iš plaučių bei kvėpavimo takų. Pakenkus virpamąjį epitelį, sulėtėja jo judesiai ir gleivės bei bakterijos kaupiasi plaučiuose ir kvėpavimo takuose, sukeliamos plaučių uždegimus ir kitas kvėpavimo takų ligas. Tai gali būti mirties priežastimi susirgusiems vaikams bei suaugusiems, kurie iki tol buvo sveiki.

Gydytojai siūlo tėvams neatidėliojant kreiptis į medikus pagalbos, jei vaikams išsivysto šie požymiai:

- greitas ir apsunkintas kvėpavimas;
- melsva kūno spalva;
- troškulys;
- pritemusi sąmonė (vaikai sunkiai pažadinami ir nenoriai bendraujantys);
- vaikai yra sudirgę, nenori būti liečiami ar nešiojami;
- pagerėjus būklei, vėl atsiranda karščiavimas ir sustiprėja kosulys;
- karščiavimas, lydimas išbėrimo.

Tėvai privalo kreiptis pagalbos į

gydytojus, jei gripu susirgo vaikai, jaunesni nei 5 metų amžiaus, taip pat jei jie priklauso rizikos grupei, t. y. serga astma ar turi kitas plaučių problemas; taip pat serga epilepsija bei kitomis neurologinėmis ligomis, turi širdies, inkstų, kepenų pakenkimus, taip pat sergantys diabetu.

Kartais, bet gana retai, stebimi vaikų mirties atvejai ir tiems, kurie neturėjo išvardintų sveikatos sutrikimų. Gydytojai pataria tėvams nepanikuoti, bet būti budriems ir rimtai susirūpinti dėl H1N1 gripo.

– Tai reiškia, kad vaikai turi būti paskiepyti prieš sezoninį gripą ir nuo H1N1 gripo, kai vakciną bus galima gauti.

– Vaikai negali lankyti mokyklos, jei jie serga.

– Tėvai privalo mokyti vaikus kruopščiai plauti rankas ir prisi-dengti burną kosint bei nosį čiaudant.

– Nesunkiais atvejais vaikai gali būti gydomi namuose, pakankamai ilsintis ir geriant daug skysčių. Anksčiau išvardytiems požymiams paastrėjus, skambinkite gydytojui.

– Gydytojai siūlo nepalikti vaikų namuose be gydytojo priežiūros, jei jie sunkiai serga, o tuo pačiu neapkrauti greitosios pagalbos ligoninių (emergency rooms) gydytojų lengvais ligoniais, atitraukiant juos nuo pagalbos suteikimo sunkiai sergan-tiems.

– Gydytojai siūlo „pasitikėti savo nuojauta“ ir, jei vaiko būklė peržengė tipinio gripo ribą, – visuomet ieškoti medikų pagalbos.

Paruošta pagal CDC

http://www.cds.gov

Anksčiau nepažintas cinamono poveikis

Cukrinio diabeto gydymas cinamonu

Pasauliui gresia cukraligės epidemija. Kaip rašoma leidinyje „Time Magazine“, jau 2004 m., o šiandien dar daugiau, cukriniu diabetu pasaulyje sirgo 30 mln. žmonių, tarp jų nemažai paauglių ir vaikų. Statistika išties bauginanti, nes dėl šios ligos rizikuojama apakti, susirgti sunkiomis širdies ligomis ar patirti apopleksiją ir kt. Diabetu sergantiems nuolat gresia įvairūs sveikatos sutrikimai.

Yra skiriami du cukrinio diabeto tipai, kuriais sergant kraujyje padidėja cukraus kiekis. I tipo diabeto atveju organizmą būtina papildyti insulinu, kadangi kasa jo nepakankamai gamina. II tipo diabeto atveju kartais pakanka sutvarkyti kūno svorį ir vartoti cukraus kiekį kraujyje mažinančias priemones. Šios rūšies diabetas būdingas vyresnio amžiaus žmonėms.

JAV mokslininkai padarė vieną stulbinantį atradimą. Richard Anderson vadovaujama mokslininkų grupė atkreipė dėmesį, jog valgant obuolių pyragą, kuriame yra palyginti daug cukraus, cukrus kraujyje turėtų viršyti leistinas normas, bet to neatsitinka. Vadinasi, tame pyrage yra kažkokios medžiagos, kurios stabilizuoja cukrų. Visi žinome, kad į obuolių pyragą dedama daug cinamono, todėl mokslininkai ėmė tyrinėti cinamono poveikį.

Minėta mokslininkų grupė kartu su Pešavaro universiteto (Pakistanas) mokslininkais atliko bandymą. Buvo surinkta 60 savanorių, sergančių II tipo diabetu. Jie buvo suskirstyti į 2 grupes. Vienai grupei buvo duodama kapsulių su cinamonu, kitai – kapsulių su miltais. Kapsules turėjo gerti 20 dienų. Prieš prasidedant bandymui ir po 20, 40 ir 60 dienų iš kiekvieno dalyvio būdavo paimama po 5 ml kraujo. Ištyrus paaiškėjo, jog cukraus kiekis vartojusių kasdien po 1, 3 ir 6 g cinamono kraujyje sumažėjo 18–29 proc., nesočiųjų riebiųjų rūgščių – 23–30 proc., blogojo cholesterolio – 7–27 proc., bendro cholesterolio – 12-26 proc. Kitų, gėrusių miltų kapsules, jokių pokyčių kraujyje nepastebėta.

Po šio bandymo mokslininkai ėmė tyrinėti cinamono veikliasias medžiagas. Nustatyta, kad cinamono sudėtyje yra metilhidroksilchalkono MHCP. Šis augalinės kilmės polimeras padeda insulinui atverti organizmo ląsteles, kad į jas galėtų patekti kraujyje esantis cukrus. Jei trūksta insulino, gliukozė negali patekti į ląsteles ir kaupiasi kraujyje. Prieita išvados, kad cinamonas yra puiki gydomoji priemonė.

Pagal sveikatos žinynus parengė
Nijolė Nausėdienė

Apie cinamono aliejų ir ploviklius su juo

Ar jūs žinote, kad rankų plovikliai, pagaminti su cinamono aliejumi, pasižymi stipriu priešbakteriniu veikimu? Jie gali sunaikinti bakterijas: streptokokus, meticilinui atsparius stafilokokus (MRSA), E. coli. Šie plovikliai veikia panašiai, kaip ligoninėse naudojami dezinfekuojantys tirpalai ar net stipriau.

Daugelis pasaulio mokslininkų tyrė cinamono aliejaus poveikį. Prancūzijos mokslininkų teigimu, 10 proc. cinamono aliejaus mišinys sunaikina net antibiotikams atsparias bakterijas, kurios yra plačiai paplitusios ir sukeliančios daug problemų ligoninėse, sukeldamas intrahospitalines infekcijas (ligoninėse įgytos infekcijos, kurių sukėlėjai yra atsparūs antibiotikams).

Pediatras, natūralios medicinos šalininkas dr. Lawrence D. Rosen iš New Jersey pataria išmėginti namuose pagamintą rankų ploviklį, vadinamą „vagių aliejumi“. Jis susideda iš cinamono žievės, citrinos aliejaus ir eukalipto. Šis ploviklis buvo populiarius viduramžiais tarp vagių, kurie vogdavo auksą iš mirusių žmonių kūnų ir niekada nesusirgdavo.

Naudoti cinamono aliejų išoriškai yra saugu, bet kartais gali pasitaikyti alerginės reakcijos.

Pagal „New York Times“
parengė gyd. Ona Radzevičienė

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400

RUSIJOS ATSAKOMYBĖ UŽ SOVIETINĘ LIETUVOS OKUPACIJĄ (1)

DAINIUS ŽALIMAS

Gerbiant save nereikėtų būti ir Rusijos pataikūnams, kurie vardan tariamų investicijų, verslo ir didesnės prekybos apyvartos yra pasirenkę ne tik atsisakyti teisėtų reikalavimų, bet ir išpažinti Rusijai visas tariamas savo istorines ar kitokias kaltes – pradedant Kovo 11-ąja – bei sulįsti į tokią vietą, kurios pavadinimo viešai minėti negalima.

Agresija buvo

Teisinis atsakomybės Lietuvai pagrindas – prieš Lietuvą įvykdytas vienas sunkiausių tarptautinės teisės pažeidimų. Tai yra agresija, tęstinė agresija, pasireiškusį okupacijos ir aneksijos formomis ir visais kitais, susijusiais tarptautinės teisės pažeidimais. Kad tai yra agresija, aišku iš to, kad jau 1928 metais buvo vadinas Briand-Kellogg paktas, uždraudęs agresyvų karą tarpvalstybiniuose santykiuose, ir jau 1933 metais egzistavo agresijos apibrėžimas. Buvo dvi konvencijos, viena iš jų dvišalė – Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, kita – daugiašalė Londono konvencija, kurios šalimi taip pat buvo SSRS.

Blogai, kad Vyriausybė iki galo nevykdo Įstatymo dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo reikalavimų. Nors tai, kaip šis Įstatymas vykdomas, tarptautinės teisės požiūriu reiškia nedaug ką, jo nevykdymas liudija mūsų pačių požiūrį į savo įstatymus.

Iš esmės jų agresijos apibrėžimas buvo visiškai toks pat. Vienas iš jo punktų skelbė, kad agresijos aktu yra laikomas ginkluotųjų pajėgų įsiveržimas į kitos valstybės teritoriją net ir karo nepaskelbus. Beje, užtenka paminėti vien šią sutartį, ir praktiškai sugriūna Rusijos Federacijos argumentai apie tai, kad neva tuo metu dar nebuvo uždraustas grasinimas jėga, nebuvo jokio karo, dėl to Sovietų Sąjungos veiksmai prieš Baltijos valstybes tariamai buvo teisėti, nes 1933 metų konvencijose labai aiškiai pasakyta, kad įsiveržimas ginkluotosiomis jėgomis, net ir nepaskelbus karo, yra agresija.

Kitas esminis dalykas, vertinant agresijos aktą teisiškai, yra Lietuvos sutikimo su sovietų armijos įvedimu ir šalies užėmimu reikšmė. Niurnbergo tarptautinis karinis tribunolas yra įvertinęs panašius Austrijos ir Čekoslovakijos aneksijos atvejus, kaip agresijos aktus. Pagaliau ir pati Sovietų Sąjunga dar prieš 1940 metus labai aiškiai pasisakė ir dėl Austrijos, ir dėl Čekoslovakijos, ir dėl kitų nacistinės Vokietijos agresijos atvejų, kad nukentėjusios šalies sutikimas neturi jokios teisinės reikšmės;

tai yra, teisinės kvalifikacijos požiūriu esmė nesikeičia, agresija netampa teisėtu aktu vien tiktai todėl, kad nukentėjusi šalis su tuo sutinka, kaip šiuo atveju, kai Lietuva priėmė ultimatumą.

Kaip Niurnbergo tribunolas pasakė apie Austrijos atvejį, lemiamas veiksnys yra ne nukentėjusios šalies sutikimas, o agresoriaus būdai ir karinė jėga, kuri neišvengiamai būtų panaudota bet kuriuo atveju. Praktiškai čia yra visi teisiniai atsakymai į Rusijos keliamus argumentus dėl Lietuvos sutikimo, kurie yra tapatūs nacių argumentams dėl Austrijos ir Čekoslovakijos sutikimo.

Žinoma, teisininkams, kurie yra pakankamai įsigilinę į šią problemą, iš tiesų net nekykla klausimas dėl teisinio 1940 metų Sovietų Sąjungos veiksmų vertinimo. Visuotinai sutariama, kad tai buvo agresijos aktas ir kad Lietuva buvo okupuota. Tačiau kartais mėginama ši klausimą „permesti“ istorikams, tarsi tai būtų istorikų ginčas, kad gal jie galėtų išsamiau panagrinėti ir pamėginti rasti kokį nors bendrą vardiklį. Tačiau ne istorikams ieškoti bendrų vardiklių teisinio vertinimo problemoje.

Taigi, jei jau Sovietų Sąjungos veiksmai prieš Lietuvą laikytini kaip neteisėti, tai ir šiais neteisėtais veiksmais padarytos žalos atlyginimo problema pirmiausia yra teisinė problema. Žinoma, kad Rusija, nors ir nepagrįstai, iš esmės atmeta tai, kad Sovietų Sąjunga įvykdė agresiją prieš Lietuvą: nors faktų, kad buvo ultimatas, kad buvo „rinkimai“, neneigia, bet „išrinktą“ parlamentą („liaudies seimą“) kažkodėl traktuoja kaip teisėtą. Tai yra pirmiausia teisinio vertinimo problema, todėl nemanyčiau, kad „ieškodami bendrų vardiklių“ istorikai šioje srityje galėtų kaip nors priartinti žalos atlyginimo problemos sprendimą.

Kažkada Rusija bent šiek tiek pakluso tarptautinei teisei. Tai liudija ir 1991 metų Lietuvos ir Rusijos sutartis dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų. Beje, galima būtų paminėti vieną svarbiausių šios Sutarties nuostatų (1 straipsnį), pagal kurį Rusija pripažino Lietuvos Respubliką pagal jos valstybinį statusą, apibrėžtą 1990 m. kovo 11 d. aktuose. O iš Kovo 11 d. aktų išplaukia viskas – ir agresijos prieš Lietuvos Respubliką pripažinimas, ir Lietuvos teritorijos aneksijos neteisėtumas, ir Lietuvos valstybės tęstinumas ir t. t. Galų gale, yra 1989 m. gruodžio 24 d. SSRS Liaudies deputatų suvažiavimo deputatų nutarimas, kuriuo niekiniais ir prieštaraujančiais tarptautinei teisei pripažinti Molotov-Ribbentrop paktas slaptieji protokolai, pripažintas Baltijos valstybių suvereniteto ir įsipareigojimų jų nepulti pažeidimo faktas. Pati Rusija 2005 metais, ir dar ne kartą, yra pareiškusi, kad jai šis SSRS Liaudies deputatų suvažiavimo nutarimas yra privalomas kaip valstybei, Sovietų Sąjungos teisių tęsėjai (Rusija save vadina „gosudarstvo prodalžatiel’ Sojuza SSR” – „valstybė – SSR Sąjungos tęsėja”).

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Septynios atsiskyrimo fazės

Vėlinių proga su pagarba prisimename mirusiuosius. Ta proga taip pat galima iš arčiau pažiūrėti į platesnę bet kokio atsiskyrimo sąvoką ir jos fazes. Mirtis yra viena iš atsiskyrimo priežasčių. Su ja pasibaigia turėti ryšiai, santykiai su amžinybėn iškeliavusiu. Tačiau dar dažniau išgyvename atsiskyrimą su toliau likusiais gyventi asmenimis. Žmonių santykių žinovai išskiria septynias atsiskyrimo fazes ar etapus: sukrėtimo, paneigimo, pykčio, derybų, liūdesio, priėmimo ir atleidimo. Su jomis reikia tinkamai dorotis, norint išlikti emociškai nesužalotais ar nesuluošintais.

Sukrėtimą išgyvename, skausmingai patyrę, kad mūsų ryšiai su artimu asmeniu nutrūko. Tai gali sukelti panikos ar desperacijos jausmus. Tuo pačiu galime patirti sunkumus susitelkiant, miegant bei valgant. Sukrėtimas gali atsirasti prieš atsiskyrimą ar po jo.

Dvasinis skausmas, sekąs po atsiskyrimo, gali būti toks didelis, jog gali užslopinti bet kokius jausmus arba mus pastūmėti į neįprastą elgesį. Negalime paneigti, kad atsiskyrimas įvyko, tačiau dažnai jo pasekmės – išgyvenamą skausmą – įvairiais būdais mažiname. Šioje fazėje kitiems galime atrodyti ramūs ir be rūpesčių. Tačiau pakartotinai toks jausmų paneigimas prasimuša, o su tuo grįžta panika ir beviltiškumas. Šioje stadijoje būnant gali padažnėti priverstinis elgesys (kompulsijos) ir išsiblaškymas. Iš jų paminėtini persivalgymas, besaikė mankšta, persidirbimas, piktnaudžiavimas alkoholiu ir narkotikais bei lengvabūdiškumas.

Trečia fazė yra pykčio stadija. Pyktis prasiveržia įniršimu atsiskyrusiam asmeniui. Kaltinamas kitas asmuo už mūsų palikimą. Kartais dėl pasibaigusių ryšių galime kaltinti ir save. Jei mus palikęs asmuo yra tarp gyvųjų, galime jam/jai prikašioti ir savo tulžį išlieti. Jei asmuo miręs, savo netekties sukeltą pyktį galime nukreipti į savo ar to asmens šeimą, draugus bei artimuosius. Kartais savo pyktį išliejame visai pašaliniais žmonėmis, nieko bendro neturėjusiems su įvykusi atsiskyrimu. Jais gali būti bendradarbiai, automobilių vairuotojai kelyje, parduotuvių bei restoranų patarnautojai.

Su laiku pamatome, kad mūsų pastangos paneigti tai, kas įvyko, ar pykti dėl to ant kitų, yra bergždžios. Su tuo „praregėjimu“ įžengiame į derybų fazę. Siekdami sumažinti dvasinį skausmą, pradedame dairytis ir ieškoti būdų savo gyvenimą grąžinti į normalesnes vėzes. Šioje fazėje galime permąstyti turėtus santykius ir juose rasti daugiau teigiamų akimirų ar prisiminimų. Jei prarastas asmuo dar yra gyvas, su juo galime bandyti atkurti turėtą ryšį, jei ne pačius santykius. Asmeniui iškeliavus amžinybėn, galime pradėti jį idealizuoti, iškelti jo ar jos teigiamas savybes ir pasiekimus, vertus visapusio pripažinimo.

Liūdesys gali pasivyti, jei su gyvu, bet mūsų prarastu asmeniu nepasisekė viską išsiaiškinti ir vėl suartėti. Liūdesys – tai jausmas, kad daug prarasta ir prarasta negrįžtamai. Tai gedulo ir ašarų metas, ir egzistencinės vienatvės naktis.

Jeigu sau leidome netektį ir po to sekusį sielvartą išgyventi iki galo, prieiname prie susitaikymo ar priėmimo fazės. Čia pagaliau susitaikome su mintimi, kad atsiskyrimas yra galutinis, kad buvę ryšiai bei santykiai yra nesugrąžinami. Turėti santykiai bei ryšiai pradeda aiškiau ir ryškiau matyti. Toks susitaikymas nuramina išgyventą skausmą ir pagimdo vidinę ramybę, atkuriant savosios vertės pajautimą.

Pagaliau išaušta dvasinis rytas, vadinamas atleidimu. Ankstyvesnėse fazėse vis į ką nors reaguodavome. Atleidimo fazėje darome teigiamus pasirinkimus ir sprendimus. Nors kai kurie nusprendžia niekados neatleisti to, kas įvyko, pilnutinis netekties pasekmių pašalinimas yra didžiausias bei sėkmingiausias tik atleidžiant. Atleidimą galima parodyti parašant (bet nebūtinai išsiunčiant) laišką prarastajam asmeniui. Galima atleisti ne tik kitiems, bet ir sau. Galima iš kitų prašyti atleidimo mums patiems. Svarbu atsikratyti susikrovusių neigiamų jausmų bagažo. Tą padarę, atversime savo protui ir širdžiai naujas mūsų laukiančias galimybes.

Visos šios stadijos nebūtinai išsirikiuoja tarsi šachmatų figūros. Perejimas iš vienos fazės į kitą nebūtinai vyksta čia aprašyta eilės tvarka. Kartais tenka grįžti į jau praeitą fazę arba tuo pačiu laiku išgyventi daugiau negu vienos fazės sukeltus jausmus. Toks trumpalaikis sugrįžimas į jau praeitą fazę nėra retenybė. Jis gali būti net reikalingas, norint iki galo apsivalyti nuo nuosėdų ar naujai pakilusių atminties dulkių.

SSRS ir Rusija yra tas pats

Kitas klausimas, susijęs su Rusijos Federacijos atsakomybės pagrindu, yra, kodėl Rusijos Federacija yra atsakinga už Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvos Respubliką. Reikia pasakyti, kad Lietuvoje vis rečiau daroma klaida, siekiant atskirti Rusijos ir Sovietų Sąjungos atsakomybę ir vadinant Rusiją SSRS teisių perėmėja. Iš tikrųjų, Sovietų Sąjungos atžvil-

giu Rusijos Federacija yra ne valstybė – teisių perėmėja, o valstybė tęsėja (kaip minėta, Rusija pati save vadina „gosudarstvo prodolžatiel’ Sojuza SSR”). Rusija pati pripažįsta sau privalomais Sovietų Sąjungos teisės aktus, pvz., pripažino minėto 1989 metų Liaudies deputatų suvažiavimo nutarimo galiojimą. Rusija tęsia Sovietų Sąjungos narystę Junginėse Tautose.

Nukelta į 9 psl.

Etikos sargyboje

Satyra

JUOZAS GREVELDA

Neretas Lietuvos pilietis susimąsto: „Kaip čia yra, kur slypi keisti dėsningumai, kad lakštingala negali nečiulbėti, vagis negali nevogti, o Seimo narys negali nelaužyti priesaikos ir nepažeisti Konstitucijos?“ Kodėl jam dorai ir sąžiningai vienąsyk nedirbus savo darbo, kurio esmė labai paprastais, net asilui Antanui suprantamais žodžiais įrašyta toje pačioje Konstitucijoje – tarnauti tautai?

Mūsų įgaliotas specialusis ir nepaprastasis korespondentas Juozas Grevelda visiems Lietuvos žmonėms (ir doriems, ir nelabai) šia iki gyvo kaulo pakyrėjusia, įbodusia ir atsipykusia tema paprašė išsamaus paaiškinimo Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininką **Algimantą Salamakiną**, kuris maloniai sutiko pasidalinti savo patirtimi ir kazuistika su mūsų skaitytojais.

J. G.: Kiek metų Jūs sergite Mūsų tautos išrinktųjų garbę ir sąžinę, gerbiamas pirmininke?

A. S.: Prašyčiau apsieiti be provokacinių klausimų, gerbiamas žurnaliste. Visų pirma, su Seimo narių garbe ir sąžine Etikos komisija neturi nieko bendro – tik su jų etika. O antra, Etikos ir procedūrų komisija ne saugo Seimo narių etikos reikalus, o narplioja atvejus, kai Seimo nariai etiką pažeidžia. Taigi, kaip matote, skirtumas principinis. Atsakant į Jūsų klausimą, Etikos komisijoje aš dirbu antrą kadenciją.

J. G.: Ar tai reiškia, kad šiaip jau Seimo nariai nėra įpareigoti elgtis garbingai, dorai, sąžiningai tarnauti tautai? Tai kaip gi jie tąsyk, atlikdami savo pareigas, nesulaužo Seimo nario priesaikos ir nepažeidžia Konstitucijos?

A. S.: Gal, būdamas mažas, Jūs iš dangaus ar iš medžio iškritote, gerbiamas žurnaliste, kad nesuprantate elementariausių dalykų, kuriuos suvokia net paskutinis kaimo jurgis? Čigonas savo vaiką muša juk ne už tai, kad jis vagia, o už tai, kad pakliūva! Jeigu Jūs dažniau apsilankytumėte Seime, tai labai greitai perprastumėte visą politinę virtuvę. Vieną dieną visų frakcijų slenkščius mina aludariai, degtindariai, samagono varytojai, restoranų valdytojai su ūkio

ministru priešakyje, reikalaudami sumažinti mokesčius, panaikinti akcizų alkoholiui, o kitą dieną jiems pridurmu atskuba blaivininkai ir pateikia didžiausią pluoštą graudžių verksmų, litanijų ir peticijų, rypaudami ir sielvartaudami, kad geria jau ir dešimtmečiai vaikigaliai, kad į ligonines komos būsenoje pradeda vežti jau aštuonerių metų pyplius. Kaip suderinti tokius skirtingus interesus?

J. G.: O kam juos derinti? Nejaugi tai tautos interesas – nugirdyti jaunąją kartą ir ją paversti puspročių banda? Kaip gi Jūs tautai tarnaujate, jeigu ją girdote?

A. S.: Palaukite, čia tik viena medalio pusė. Jeigu tautos girdytojai už jų naudai priimtus įstatymus (ar jų pataisas) ką nors ir pažada ir kada nors, žiūrėk, ir ištėsi, tai blaivininkai nieko nei žada, nei tęsi. Na, ir ką tu gali su tokiomis interesantais doro nuveikti? O ar Jūs žinote, kiek reikia pinigų, norint nuo kadencijos iki kadencijos išlaikyti didelę partiją? Aš nelaukiu iš Jūsų atsakymo, aš tik taip sau paklausiau, retoriškai, taip sakant.

J. G.: Jūsų atvirumas, be abejo, padarys reikiamą ispūdį mūsų skaitytojams. Gal galėtume sugrįžti prie Seimo narių etikos? Štai neseniai Jūsų komisija kolegę Astą Baukutę smarkokai pašukavo prieš plauką už tai, kad jinai už parlamentinės veiklos lėšas nuomojamą savo automobilį atidavė savo vyrui Kęstučiui Rupulevičiui, o paskui, kai jisai, būdamas įkaušęs, nuvertė šviesoforą Vilniaus centre, įvykį tyrusiems policijos pareigūnams dar ir apsimelavo, teigdama, neva tas automobilis kažkodėl nubogintas į Klaipėdą. O juk jinai išrinkta pagal partinį sąrašą ir jai automobilis tiek reikalingas, kiek jos vyrui biusthalteris.

A. S.: Na, Jus kažkas gerokai suklaidino. Visų pirma, ponas Kęstutis šviesoforą nugriovė ne pačiame Vilniaus centre. Tai atsitiko Gedimino pr. ir A. Goštauto g. Sankirtoje, o tai nėra tiksliai nustatytas Vilniaus miesto geografinis centras. O visų antra, melavo ne pati Seimo narė, o jos sutuoktinis, kuris yra suaugęs ir veiksnus, taigi, galintis atsakyti už savo veiksmus ir žodžius Lietuvos Respublikos pilietis. Kolegė Asta ne savo melą visiems bruko į akis, o savo

Sunki ta Seimo nario „duona“.

sutuoktinio. Todėl Seimo Etikos ir procedūrų komisija, kad ir kaip norėjo prikirpti liežuvį apsimelavusiai kolegei, neturėjo nė menkiausios galimybės to padaryti. Prieš įstatymą, tautą ir Dievą – ji tyra, kaip asara.

J. G.: Gerbiamas pirmininke, leiskite Jums priminti, kad jeigu Jūs sugalvojote iš manęs šaipytis, tai iš tiesų Jūs šaipotės iš „Draugo“ skaitytojų.

A. S.: Ak, atsiprašau, atsiprašau. Nors, kai pagalvoji, kad „Draugo“ skaitytojai nėra Lietuvos rinkėjai, tai anokia čia bėda ir pasišaipyti. Kito kiomis aplinkybėmis aš to tikrai sau neleisčiau, tikrai, jokiomis aplinkybėmis, tikrai sakau.

J. G.: O kaip ten buvo su Valinsku – ar jis nusižengė Seimo nario etikai? O gal jis nusižengė politikų elgesio kodeksui, kad Seimas tokia didele balsų dauguma jį nušalino iš Seimo pirmininko pareigų?

A. S.: Nei jis nusižengė, nei ką. Jo atvejis kiek kitoks, jis kai kam smarkiai nepatiko ir tiek.

J. G.: Kam gi jis galėjo nepatikti? **A. S.:** Palikime tai istorijai, kuri viską žino ir nieko neužmiršta. Po šimto ar dar kiek metų viskas išaiškės, turėkime kantrybės.

J. G.: Ir Jūs nieko daugiau nenorite pridurti prie to, ką papasakojote mūsų skaitytojams?

A. S.: Pridurti visada bus ką. Užsiminės apie politikų elgesio kodeksą, Jūs man priminėte vieną juokingą atvejį. Prieš metus ar dvejus kažkokios pensininkų organizacijos vadovas (suprantama, ir pats pensininkas) pasiskundė Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, neva tuometinis Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė pažeidė Konstituciją ir sulaužė Seimo nario ir Vyriausybės nario priesaiką. Skundas buvo surašytas nepriekaištingai, tiksliai argumentuotas, jis buvo užbaigtas negirdėtu reikalavimu – suruošti jiems Seime apkaltą ir išvyti iš darbo lauk. Negirdėtas įžulumas, pasakysiu aš Jums. Gaila, kad nėra jokio įstatymo,

kaip reikiant nubausti tokius rašėvas. O ką Jūs dėl to pasakysite?

J. G.: Savo klausimu Jūs mane tiesiog pribloškėte. Juk Jūs pats ką tik pripažinote, jog skundas buvo gerai argumentuotas ir teisingas. Ką ir besakyti, jeigu jau jie nusipelnė būti išvyti, tai juos turbūt ir išvijote, juk taip?

A. S.: Ai, nuo Jūsų nenuovokumo man net dantį suskaudo! Kokia gali būti kalba apie vijimą iš darbo? Jeigu mes visus tokius skundus priimsime rimtai, tai per pusę metų visus ministrus ir pusę Seimo narių išvaikysime, o kas paskui dirbs? Kas norės rizikuoti?

J. G.: Bet jeigu jie netinka tam darbui, ką daryti?

A. S.: Atsakysiu dorai ir sąžiningai – nieko nedaryti. Nekinkykime vežimo į arklį, kaip žmonės sako. Seimo etikos ir procedūrų komisija tikrai sukurta ne tam, kad baustų, o tam, kad apsaugotų Seimo ir Vyriausybės narius nuo bet kokių pasikėsinių. Juk jie yra davę Seimo nario ir Vyriausybės nario priesaiką, vadinasi, nusikalsti ar kaip nors neetiškai pasielgti iš principo negali. Ir taškas. Ir amen. Ir visų diskusijų pabaiga.

J. G.: Tai ko gi verta tokia priesaika?

A. S.: Vėl atsakysiu atvirai, dorai ir sąžiningai – nieko neverta! O kad Jums tokių paikų klausimų daugiau nekiltų, gerbiamas žurnaliste, leisiu sau atkreipti Jūsų dėmesį į vieną aplinkybę: ar Jums neatrodo keista, kad kiekvieną kartą, kai Seimo narys išrenkamas į Seimą naujai kadencijai (ypatingai tai pabrėžiu!), jis ir priesaiką turi duoti pakartotinai. Atrodytų, kam to reikia, – juk priesaika yra amžina, duota visam gyvenimui?

J. G.: O juk iš tikrųjų! **A. S.:** Taigi mat! Tai ko ji verta, jeigu galioja tik iki kadencijos pabaigos? Taigi, tik to popieriaus, ant kurio ji parašyta. Ir Jūs dar kamantinėjate čia mane gerą valandą apie garbę ir sąžinę?!

J. G.: Ką gi, aciū Jums ir už tai.

Seimūnai – išlaidūnai.

Iš R. Daukanto karikatūrų tinklaraščio.

Aukojamos šv. Mišios.

„Kunigų vienybė” jau atšventė savo 100-ąjį jubiliejų

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN

Šie 2009 metai JAV lietuvių katalikų organizacijai „Kunigų vienybė” ypatingi – ji pradėjo savo veiklos antrąjį šimtmetį. Tad 100-ųjų metų jubiliejus buvo pažymėtas ypatingai.

Neatsitiktinai „Kunigų vienybės” Centro valdyba, jau daugiau nei 20 metų vadovaujama prelato Alberto Kontauto, pasirinko New Britain, Connecticut, esančią Šv. Andriejaus parapiją, mat ilgametis jos kunigas a. a. Jonas Rikteraitis ilgus metus ėjo šioje organizacijoje išdininko pareigas.

Spalio 11 dieną, po pietų, į Šv. Andriejaus bažnyčią rinkosi Connecticut lietuviai tikintieji į ypatingas šv. Mišias. Jos tikrai buvo ypatingos, nes jose dalyvavo net 10 kunigų! Šv. Mišias atnašavo vyskupas A. P. Baltakis, jam talkininkavo prel. Kontautas, prel. Edmundas Putrimas, kunigai Pranas Karvelis, Steponas Žukas, Klemensas Kasinskas, Kenneth Bonadies iš Florida valstijos, salazietis Izidorius Sadauskas, pranciškonas Raimundas Bukauskas ir kiti. Parapijos komitetas, vadovaujamas Kathy Salka ir Brian Daigle, tikrai pasistengė, kad šis minėjimas būtų ypatingas. Su iškilminga procesija visi kunigai su palyda ir bažnytinėmis vėliavomis priėjo prie altoriaus. Šv. Mišioms patarnavo seserys dvynės Elizabet ir Emily Ahlstrin – parapijos vargonininkės GERALGINE Ganzer anūkės ir J. E. Liudžių anukė Viktorija Osbome. Šv. Raštą skaitė parapijiečiai D. Malinauskaitė, J. Liudžius, D. Malinauskienė. Mišių metu skambėjo Jurgio Petkaičio sukurtos „Kristaus Rūpintojėlio Mišios”. Parapijos choro solistė –Virginija Liudžiūtė-Osbome kartu su jungtiniu parapijos choru gražiai giedojo giesmes. Šventąjį aukojo visi 10 kunigų. Pamokslą sakė prel. Kontautas, trumpai pažymėjęs svarbiausius nuveiktus šios organizacijos darbus.

Pasibaigus šv. Mišioms, visi susirinko į parapijos salę, kurioje buvo suruošta paroda „Kunigų vienybei” – 100, Popiežiaus Pijaus II kelionė į Lietuvą, a. a. Rikteraičio nuotraukų stendai. Po parapijos moterų paruoštos skanios vakarienės įvyko iškilmingas paminėjimas. Išanginį žodį tarė „Kunigų vienybės” Centro valdybos pirmininkas prel. Kontautas. Jis pasidžiaugė susirinkusių lietuvių gausa, taip pat nužymėjo svarbiausias šios katalikiškos organizacijos veiklos gaires. Sveikinimo žodį tarė svečias iš Kanados prel. E.

Vyskupas A. P. Baltakis.

Tomo Pečkaičio nuotraukos

Putrimas, savo kalboje pabrėžęs, kaip svarbu išlaikyti lietuviškas parapijas išeivijoje. Vyskupas A. P. Baltakis savo kalboje pasveikino visus kunigus ir susirinkusius šia ypatinga proga ir palinkėjo gražaus tolimesnio bendravimo. JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkė dr. Elona Vaišnienė įteikė „Kunigų vienybės” Centro valdybos pirmininkui Kontautui JAV LB Padėkos raštą, pasirašytą KV pirmininko Vyto Maciūno, už nuoširdų ir ilgametį šios organizacijos bendradarbiavimą su LB ir jos skatinimą tikintiesiems kuo aktyviau įsitraukti į bendruomenės veiklą.

Susirinkusieji turėjo progos pamatyti 20 minučių trukmės filmuotą medžiagą apie „Kunigų vienybės” surengtą piligriminę kelionę į Lietuvą 2000-aisiais, kurią paruošė Jim Gust, a. a. Vaivos Vėbraitės vyras. Šios kelionės metu Amerikos tikintieji, vadovaujami prel. A. Kontauto ir a. a. kun. Rikteraičio, aplankė net 25 parapijas Lietuvoje, pastatė kryžių Kryžių kalne, sukurtą J. Ambrozaičio. Parapijos lietuviai džiaugėsi filmuotoje medžiagoje matydami savo buvusį parapijos kunigą a. a. Rikteraitį.

Connecticut LB apygardos valdybos vardu dėkoju New Britain apylinkės nariams Cathy Salka, Brian Daigle, valdybos pirmininkei Irene Belanger, Jim Gust, Rimui Samiui ir Arvydui Trumpauskui, nuoširdžiai prisidėjusiems prie ypatingo renginio suruošimo.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KOKIA KALBA VARTOJAMA LIETUVOS MOKYKLOSE?

Bendravardis, brolis skautininkas ir kolega inžinierius Vytautas Šliūpas iš Burlingame, California valstijos spalio 2 d. „Drauge” rašo apie dar vieną savo gerą darbėlį – jis gali dykai gauti matematikos ir griežtųjų mokslų vadovėlių bei knygų Šiaulių apskrities pradžios mokykloms ir gimnazijoms. Daugiau nei 12 tonų. Tik neturi pinigų jų persiųsti, todėl prašo jų iš LR Švietimo ministro ir ieško dosnių aukotojų. Jei teisingai spėju, tai yra vadovėliai anglų kalba. Ar teisingai spėju? Man kilo klausimas – ar Šiaulių apskrities mokyklose dėstoma kalba yra lietuvių ar anglų? Gal tiksliau būtų tuos vadovėlius siųsti angliškai kalbančių kraštų mokykloms?

Šia proga prisiminiau kitą dosnų tautietį iš California valstijos, lietuvi Donatą Janutą iš San Francisco. Jei teisingai prisimenu, jis prieš maždaug šešerius metus savo asmeninėmis lėšomis nupirko per 100 Bostoniškos „Lietuvių Enciklopedijos” komplektų (komplektas = 37 knygos arba tomai) lietuvių kalba. Viso per 3,700 knygų. Savo lėšomis viską išsiuntė į Lietuvos bibliotekas, universitetus, kitur. Prieš penkerius metus jis vėl savo lėšomis nupirko 104 komplektus (komplektas = 6 knygos) ir į

Lietuvą išsiuntė „Encyclopedia Lituanica” anglų kalba. Viso 600 tomų. Bendrai suskaičiavus LE ir EL svorius – daugiau nei 5 tonų.

Arba dar kitas panašus asmeninio dosnumo pavyzdys. Prieš septynerius metus lietuvis mokslininkas Jonas Dunčia ir jo bendradarbis Jaan Pesti (abu iš Delaware valstijos) savo pastangomis ir asmeninėmis lėšomis iš didelės amerikiečių laboratorijos gavo apie ketvirtadalio milijonų dolerių vertės modernų elektroninį mikroskopą moksliniams tyrimams. Jį supakavo ir išsiuntė Vilniaus universitetui. Vien tik pakavimo bei persiuntimo išlaidos Dunčiai ir Pesti kainavo 14,100 dol.

Tai tik keli lietuviško dosnumo pavyzdžiai, kurių yra labai daug. Apie vienus daug skaitome, apie kitus – nieko neišgirstame. Labai gražu, kad „Rotary” klubas 5 metus rėmė Šiaulių apskrities Auksučių žemės ūkio centrą. Malonu, kad Šliūpai, Janutos, Dunčios ir daugelis kitų JAV gyvenančių asmenų bei organizacijų visokiais būdais remia, padeda ir globoja Lietuvos mokyklas, bibliotekas, universitetus ir žmones. Ačiū jiems!

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

KELETAS PASTABŲ APIE L. ČERŠKAUS ATSIMINIMUS

Skaitydamas nesibaigiančius Leono Čerškaus „Lietuvos kario atsiminimus” randu daug netikslumų. Man pačiam teko būti tose vietose, kurias autorius aprašo. Man teko nešti „Pancerfaustą” daug kilometrų ir net šauti. „Pancerfaustas” (Pancer patronas) išduodamas kariams pilnai užtaisytas, jau parengtas šauti. Jokių sparnelių ten nėra. Pagal apmokymą, turi jį įkasti į žemę iki peties gylio ir laukti, kol tankas priartės. Užsidėjęs ant pečių iššauni galvutę, o vamzdelis

palieka ant pečių. Šaunant turi žiūrėti, kad vamzdelis nebūtų užblokuotas.

Čerškus taip pat rašo, kad pasikeisdavo lietuvišką uniformą vokiškai. Jei išduota vokiška uniforma, jos jau nepakeisi. Žinoma, rašant atsiminimus, galima visaip pakreipti, save daryti didvyriu. Visgi atsiminimai įdomūs ir man, kaip buvusiam bendražygiui, primena karo praeitį.

Stasys Prakapas
Toronto, Canada

KAS ATSITIKO SU LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRU?

Atvykau iš Vilniaus į St. Petersburgą praleisti atostogų ir lietuvių archyvuose pasirinkti medžiagos apie lietuvių išeivijos dramos teatrą. Š. m. spalio 19 d. elektroniniu paštu pasiunčiau žinutę Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui, kad spalio 21–25 d. būsiu Čikagoje ir norėčiau pasinaudoti Centro archyvu. Nurodžiau mane dominančius leidinius. Spalio 20 d. gavau atsakymą: „Mes būname maždaug nuo 12 val. iki 5 val. v. Dėl tikslesnio laiko prašytume mums rašyti arba skambinti tel. 773-434-4545, nes kartais mūsų darbuotojai važiuoja pasiimti archyvų ar pan.”

Atvykęs į Čikagą skambinu nurodytu telefonu. Atsakiklis liepia palikti žinutę. Praeina kelios valandos – jokie atsakymo. Vėl skambinu. Rašau elektroninį laišką. Vėl skambinu. Tyla. Taip visas tas keturias dienas. Sužinojau iš kitų, kad ir kitiems nepavyko patekti į Centrą.

Grįžau į Florida nusivylęs. Nesinori tikėti, kad archyvas visas keturias dienas neturėjo galimybių man pranešti apie pasikeitusią padėtį. O gal kas nors tragiško įvyko?

Bronius Vaškelis
St. Pete Beach, FL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, lapkričio 2 d. (ELTA) – Vėlinių dieną Antakalnio ir Rasų kapinės Vilniuje krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė ir kariuomenės vadas generolas majoras Arvydas Pocius dalyvavo Lietuvos laisvės gynėjų pagerbimo iškilmėse. Ministrė ir kariuomenės vadas padėjo gėlių prie valstybės patriarcho dr. Jono Basanavičiaus kapo. **Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.**

EP pasistūmėjo prašymas panaikinti V. Uspaskicho neliečiamybę

Vilnius, lapkričio 2 d. (ELTA) – Prašymas panaikinti Viktoro Uspaskicho teisinę neliečiamybę perduotas nagrinėti Europos Parlamento (EP) Teisės reikalų komitetui.

Generalinė prokuratūra gavo EP pirmininko Jerzy Buzek raštą, kuriuo pranešama, kad Lietuvos generalinio prokuroro Algimanto Valantino prašymas dėl EP nario Viktoro Uspaskicho neliečiamybės atšaukimo paskelbtas per spalio 7 d. plenarinį posėdį ir perduotas nagrinėti Teisės reikalų komitetui.

Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras Saulius Verseckas yra sakęs, kad tolesnis teismo procesas būtų įmanomas tik tuo atveju, jeigu EP duotų sutikimą patraukti V. Uspaskichą baudžiamojon atsakomybėn, panaikinti teisinę neliečiamybę.

„Byla, kurioje kaltinamas V. Uspaskichas ir kiti asmenys, yra jau na-

grinėjama Vilniaus apygardos teisme. Manome, kad ta byla turėtų būti išnagrinėta teisme iki sprendimo, todėl mūsų, kaip prokurorų, nuostata kreiptis į EP turi pagrindo ir yra reikalinga tam, kad šita byla būtų išnagrinėta“, – sakė S. Verseckas.

S. Verseckas nespėliojo, kiek ilgai gali užtrukti neliečiamybės panaikinimo procedūra EP, bet vylėsi, kad tai ilgai netruks.

„Jeigu EP duos sutikimą patraukti Parlamento narį baudžiamojon atsakomybėn ir panaikinti jo neliečiamybę, tuomet jis turėtų tokias pat pareigas, kaip ir kiti kaltinamieji baudžiamojoje byloje – jis turėtų dalyvauti teismo procese ir derinti savo veiklą EP“, – kalbėjo prokuroras.

EP šiandien Strasbūre pradeda naują penkerių metų kadenciją. Lietuvai EP atstovauja 12 atstovų, vienas iš jų – V. Uspaskichas, kuris yra susijęs su apgaulinga Darbo partijos buhalterijos byla.

Lietuva padės naujojo gripo kamuojamai Ukrainai

Vilnius, lapkričio 2 d. (ELTA) – Lietuvoje jau imtasi priemonių suteikti naujojo A tipo gripo viruso H1N1 kamuojamai Ukrainai humanitarinę paramą. Apie tai užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius pranešė Ukrainos ambasadoriui Lietuvoje Igor Prokopčukui.

Į paramos organizavimą bus įtrauktos ir nevyriausybinių organizacijų. Demokratijos ir vystymo paramos fondas, rinkęs lėšas nukentėjusiems Gruzijoje karinio konflikto metu, kviečia pervesti lėšas nukentėjusiems nuo pandemio gripo Ukrainoje.

Pasak Ukrainos ambasatoriaus, šalyje pastarosiomis dienomis užregistruotas didelis susirgimų ūmiomis viršutinių kvėpavimo takų ligomis augimas, iki lapkričio 2 d. užregistruotos 67 mirtys.

Ukrainos sveikatos apsaugos ministerija gavo keletą patvirtinimų, kad kai kurios susirgimus sukėlė

pandeminis A/H1N1 tipo gripo virusas. Ukrainos Vyriausybės posėdyje nuspręsta devyniose iš dvidešimties Ukrainos sričių paskelbti karantiną, trims savaitėms uždaryti visas bendrojo lavinimo mokyklas ir aukštąsias mokymo įstaigas, atšaukti visus planuotus masinius renginius.

Lietuvos ambasados Ukrainoje duomenimis, lapkričio 1 d. sergančių Ukrainoje gripu ir virusiniais kvėpavimo takų ligomis buvo daugiau kaip 191,000, iš jų 83,000 – vaikai iki 18 metų.

Į ligonines paguldyta 7,000 žmonių, iš jų 123 žmonės yra intensyvios terapijos skyriuose. Ukrainos Vyriausybė įvedė specialų pasienio patikrinimą užsieniečiams, atvykstantiems į šalį. Lietuvos piliečiams patariama susilaikyti nuo nebūtinų kelionių į Ukrainą.

Pagalbą Ukrainai jau suteikė Lenkija, Slovakija, apie planuojamą paramą pranešė Vengrija ir Rumunija.

Brangsta Lietuvos narystė tarptautinėse organizacijose

Vilnius, lapkričio 2 d. (Balsas.lt) – Ekonominiu sunkmečiu ir sparčiai mažėjant biudžetui Lietuvai kitąmet gali tekti gerokai daugiau valstybės lėšų skirti narystės tarptautinėse organizacijose mokesčiams.

Užsienio reikalų ministerija (URM), mokanti narystės mokesčius 21 tarptautinei organizacijai, šiemet tam turėtų skirti 8,355 mln. litų, tačiau kitąmet ši suma gali išaugti iki 17 mln. litų, rašo dienraštis „Vilniaus diena“.

„Ženklaus augimas, palyginti su narystės mokesčiais šiais metais, pirmiausia gali atsirasti dėl naujos siūlomos Jungtinių Tautų mokesčių skalės. Pagrindinė priežastis, kodėl Lietuvai, kaip, beje, ir kitoms Vidurio ir Rytų Europos šalims, išaugtų įmokų dydis, – pastaruosius keletą metų sparčiai augęs bendrasis vidaus produktas“, – sakė URM atstovas spaudai Rolandas Kačinskas.

Nustatant narystės mokesčių atsižvelgiama į kelių pastarųjų metų BVP rodiklius. Todėl gana smarkus jo kritimas Lietuvoje 2009 m. neturėtų turėti didelės įtakos narystės mokesčiui.

Tačiau, pasak R. Kačinsko, šiuo metu dėl Jungtinių Tautų siūlomos naujosios skalės tebevyksta derybos ir dar nėra aišku, kokia ji bus patvirtinta.

Neatmetama galimybė, kad dėl padidėjusių narystės mokesčių ir sunkios kitų metų biudžeto padėties Lietuva gali įsiskolinti tarptautinėms organizacijoms. Anot diplomatų, per pastaruosius kelerius metus buvo susidorota su visomis skolomis ir šiuo metu Lietuva nėra skolinga nė vienai tarptautinei organizacijai, kurioms įmokas administruoja URM.

Anksčiau Lietuva buvo skolinga kai kurioms tarptautinėms organizacijoms, yra buvę pavėluotų mokėjimų Jungtinėms Tautoms.

Nedarbas augina jaunimo emigraciją

Vilnius, lapkričio 2 d. (Lietuviams.com) – Sociologai skaičiuoja, kad dėl jaunimo nedarbo šiemet Lietuva turės didžiausią emigracijos srautą per visus nepriklausomybės metus.

Kas trečias jaunas žmogus Lietuvoje šiomis dienomis yra bedarbis. Dėl nedarbo auga ir jaunimo nusi-kalstamumas. Vargu, ar kokia kita įstaiga pajėgtų varžytis su Darbo birža dėl gyventojų lankomumo.

„Visos istorikų vietos mokyklose užimtos. Esu atsispausdinęs kelis savo gyvenimo aprašymus, vaikštau po mokyklas, kalbuosi su direktoriais, palieku CV, sakau, kad galėčiau būti net pavaduojantis mokytojas, tačiau jokių atsiliepimų kol kas negavau“, – pasakoja darbo ieškantis magistrantas Linas Brazauskas.

„Dabar žymiai sunkiau. Ir labai daug į vieną vietą norinčių pakliūti žmonių“, – guodžiasi bedarbė Violeta Grigorovič.

Darbo biržos duomenimis, darbo ieškančio jaunimo šiemet užsuka 4,5 karto daugiau nei pernai. Daugiausiai – Vilniaus, Panevėžio ir Druskininkų rajonuose. Šiuo metu darbo neturi daugiau kaip 60,000 jaunų žmonių, kas penktas jų – ilgalaikis bedarbis, kas ketvirtas – absolyntas.

Anot darbo biržos, jaunimo nedarbo kreivė ypač ėmė kilti vasarą, kai ėmė registruotis baigusieji aukštąsias mokyklas.

„Lyginant jaunimo nedarbą Europos Sąjungos (ES) šalyse, mus len-

kia vienintelė Ispanija“, – teigia Darbo biržos atstovai.

Dėl augančio jaunimo nedarbo, anot sociologų, spartėja emigracija. Kas antras paliekantis Lietuvą – asmuo iki 30 metų, todėl Lietuvos emigrantai yra vieni jauniausių ES.

„2009 m. turime aukščiausią migracijos prieaugį, kuris yra didžiausias per visą nepriklausomybės laikotarpį“, – sako Darbo ir socialinių tyrimų instituto direktorius Boguslavas Gruževskis.

Praūžus ekonominiam sunkmečiui Lietuvą, sociologų teigimu, ištiks kvalifikuotos darbo jėgos problema, nes emigrantai iš Lietuvos esą turi aukščiausią išsilavinimą.

Dar vienas jaunimo nedarbo padarinys, anot sociologų, kad labiausiai auganti nusikaltėlių grupė – jauni žmonės. Dabar kas antras nusikaltėlis taip pat yra iki 30 metų.

Sociologai skaičiuoja, kiek šalis praranda neįdarbinusi jaunų žmonių: kiek jauni bedarbiai nepagamina bendrojo produkto, kiek valstybė praranda mokesčių, kiek kainuoja išlaikyti bedarbius ir jaunus kalinius.

„Jei per metus 50,000 jaunų žmonių nedirba, Lietuva praranda daugiau kaip 4 mlrd. litų“, – skaičiuoja B. Gruževskis.

Anot sociologų, jaunimo nedarbas privalėtų tapti neatidėliotinu valdžios galvosūkiu. Tuo metu dabar socialinės apsaugos politika esą daugiausiai nukreipta į šeimą, o ne į jauną žmogų.

Nužudytas verslininkas Š. Kalmanovičius

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS/ Interfax) – Maskvoje nušautas verslininkas, buvęs Kauno krepšinio klubo „Žalgiris“ savininkas Šabtajus Kalmanovičius.

Remdamasi teisėsaugos šaltiniu naujienų agentūra Interfax pranešė, kad 62 metų Š. Kalmanovičiaus automobilis buvo apšaudytas iš pravažiuojančio automobilio. Verslininkas nuo patirtų sužeidimų mirė vietoje. Tai patvirtino ir Rusijos prokuratūra. Š. Kalmanovičiaus automobilio vairuotojas sunkiais sužalotas, jis nugabentas į ligoninę.

Maskvos prokuratūros atstovų teigimu, dėl šio įvykio pradėta baudžiamoji byla, vyksta operatyvinis

darbas siekiant surasti žudikus, kurių, teigiama, buvo ne mažiau dviejų. Pasak prokuratūros darbuotojų, pagrindinė versija yra užsakomoji žmogžudystė.

Š. Kalmanovičius gimė 1949 m. Lietuvoje, 1971 m. jis emigravo į Izraelį, kur įgijo aukštąjį išsilavinimą ir užsiėmė verslu. Izraelyje Š. Kalmanovičius 7 metus sėdėjo kalėjime už šnipinėjimą Sovietų Sąjungai. Pastaruoju metu jis, be kita ko, buvo Vidnijos moterų krepšinio klubo „Spartakas“ prezidentu.

Tuometinis prezidentas Valdas Adamkus Š. Kalmanovičiui 1999 m. suteikė Lietuvos pilietybę.

Pasaulio naujienos

Karzai paskelbtas Afganistano prezidento rinkimų nugalėtoju

Hamid Karzai prezidento pareigose dirbs antrą kadenciją. **SCANPIX** nuotr.

Kabulas, lapkričio 2 d. (AFP/BNS) – Afganistano nepriklausoma rinkimų komisija atšaukė numatytą antrąjį prezidento rinkimų ratą ir nugalėtoju paskelbė dabartinį šios karo alinamos šalies vadovą Hamid Karzai, kuris prezidento pareigose dirbs antrą kadenciją.

Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai iš rinkimų kovos pasitraukė H. Karzai varžovas, buvęs užsienio reikalų ministras Abdullah Abdullah, ir po diplomatinio paraginimo, kuriam vadovavo Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-moon.

Rinkimų komisija savo sprendimą paskelbė kitą dieną po to, kai pasitraukė A. Abdullah, o Ban Ki-moon

susitiko su H. Karzai. Diplomatiniais kanalais buvo siekiama, kad antrasis ratas dalyvaujant tik vienam kandidatui nebūtų rengiamas ir kad kuo greičiau būtų padarytas galas jau daugiau kaip du mėnesius po pirmojo rinkimų rato tvyrančiai sumaiščiai.

A. Abdullah iš rinkimų kovos pasitraukė, išreikšdamas nuogastavimus dėl to, kad gali pasikartoti pirmąjį ratą rugpjūčio mėnesį temdęs sukčiavimas. Ban Ki-moon buvo susitikęs ir su H. Karzai, ir su A. Abdullah, taip pat – su JT darbuotojais, kad išreikštų solidarumą tiems, kurie dirba Afganistane po Talibano mirtininko išpuolio JT darbuotojų bendrabutyje.

JT: 39 mlrd. dolerių išgelbėtų 5,3 mln. vaikų

Vilnius, lapkričio 2 d. (Delfi.lt) – Daugiausiai vaikų miršta nuo plaučių uždegimo, tačiau 5 mln. vaikų mirčių pavyktų išvengti kiekvienam skyrus po 13 dolerių. Kaip pranešė Jungtinės Tautos (JT), skyrus 39 mlrd. dolerių – arba po 12,9 dolerio (30 Lt) vienam vaikui – iki 2015 m. pavyktų išvengti 5,3 mln. vaikų mirčių. Nuo plaučių uždegimo kasmet miršta apie 1,8 mln. vaikų iki 5 metų, tačiau, kaip praneša „Reuters“, dėl to iki šiol nešiima jokių priemonių.

Numatoma, kad plaučių uždegimo prevenciją reikia vykdyti 68 pasaulio valstybėse. **Reuters/Scanpix** nuotr.

JT ir Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) parengtame 6 metų plane numatoma, kad plaučių uždegimo prevenciją reiktų vykdyti 68 pasaulio valstybėse, daugiausiai – Afrikoje ir Azijoje bei keliose Centrinės ir Pietų Amerikos šalyse.

Teigiama, kad pirmąjį pusmetį maitinančios motinos besivystančiose

valstybėse turėtų būti skiepijamos nuo plaučių uždegimo bei geriau prižiūrimi sergantieji.

Pasauliniame veiksmų plane siūloma užtikrinti, kad pirmą pusmetį krūtimi maitinamas vaikas gautų pakankamą maitinimą. Taip pat turėtų būti gerinamos uždaru patalpų sanitarinės sąlygos.

Plaučių uždegimo būtų galima išvengti, jei vaikai būtų skiepijami nuo kitų šių ligų sukeliančių ligų. Taip pat vaikai turėtų būti prevenciškai saugojami nuo ŽIV, jie turėtų gauti pakankamą cinko kiekį. Užtikrinti, kad plaučių uždegimu susirgę vaikai būtų tinkamai gydomi antibiotikais ligoninėse ir vietos sveikatos centruose.

Igyvendinus šiuos uždavinius vaikų mirtingumas sumažėtų 65 proc., vaikų mirčių nuo plaučių uždegimo sumažėtų 25 proc. lyginant su 2000 m.

Teigiama, kad pasaulio vyriausybės neatidėliojant parėmus šį veiksmų planą, iki 2015 m. gydymas vakcina išaugtų 90 proc.

Kaip praneša „Reuters“, turtinųjų valstybių vaikai yra nuolatos skiepijami nuo ligų, sukeliančių plaučių uždegimą, tačiau vargingesniuose kraštuose taip daroma labai retai.

Kelios farmacijos įmonės gamina vakcinas nuo meningito, kurios nemokamai platinamos 35 Afrikos valstybėse. Taip pat pranešama, kad Ruanda tapo pirmąja besivystančia šalimi, kuri šių metų balandį pradėjo nacionalinę skiepavimo kampaniją.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijoje viešėjusio JAV karinio laivo „USS Ramage“ įgula paskelbė, jog iš šio laivo, jam išplaukiant iš Gdynės uosto, paleisti šūviai buvo atsitiktiniai, pranešė tinklalapis onet.pl. Trečiadienio rytą amerikiečių laivui išplaukiant iš uosto, iš jo buvo paleisti trys šūviai kranto link. Tai atsitiko tuo metu, kai vienas jūreivis valė automatinį kulkosvaidį M240. Šūviai Gdzynei jokių nuostolių nepadarė.

BERLYNAS

Vienoje Vokietijos karinėje bazėje automobiliui įsirežus į karių būrį buvo sužeisti mažiausiai 13 žmonių, kai kurie jų – sunkiai. Naujienų televizija N24 pranešė, kad nelaimė įvyko centrinėje Vokietijoje esančioje Bad Zalcungeno karinėje bazėje, kai kariai rengėsi dalyvauti pratybose. Kariškių atstovas sakė, jog tai veikiausiai buvo nelaimingas atsitikimas, o ne tyčinis išpuolis.

RYGA

Ateinančiais metais Latvijos teritorijoje vyks didelio masto kariniai mokymai, kurie bus savotiškas atsakas į prieš mėnesį vykusius bendrus Rusijos ir Baltarusijos karinius mokymus, praneša „Neka Personiga“. Prieš mėnesį Baltarusijoje vyko didžiausi per pastaruosius 30 metų mokymai, kuriuose dalyvavo 6,000 Rusijos kariškių, 200 tankų, 230 pabūklų, keletas šimtų lėktuvų ir sraigtasparnių. Mokymai sukėlė nerimą aukščiausiam Baltijos šalių politiniame lygmenyje, kadangi Rusijos ir Baltarusijos kariai repetavo Kaliningrado srities puolimo atrėmimo scenarijų.

RUSIJA

MASKVA

Rusija sėkmingai paleido tarpžemyninę balistinę raketą iš Barenco jūroje plaukiojančio povandeninio atomlaivio, pranešė Gynybos ministerija. Pastarasis sėkmingas bandymas turėtų sustiprinti Rusijos ginkluotųjų pajėgų pasitikėjimą po keleto apmaudžių nesėkmių išbandant nau-

jos kartos raketą „Bulava“. Per paskutinį bandymą, kuris buvo surengtas spalį, šio tipo raketos nepavyko paleisti iš povandeninio laivo.

Rusijos premjeras Vladimir Putin perspėjo Europos Sąjungą (ES), kad gamtinių dujų tiekimas per Ukrainą dėl apmokėjimo ginčo su Kijevu gali sutrikti, pranešė naujienų agentūros. V. Putin paskambino šiuo metu ES pirmininkaujančios Švedijos premjerui Fredrik Reinfeldt, kad „gali iškilti problemų dėl Rusijos dujų tranzito per Ukrainos teritoriją Europos vartotojams“. Sausio mėn. Rusijai ir Ukrainai susiginčijus dėl apmokėjimo ir kainų, rusiškų gamtinių dujų tiekimas tuzinui Europos šalių buvo nutrūkęs dvi savaites.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton atvyko į Maroką, tęsdama diplomatinę misiją, turinčią padėti išjudinti įstrigusį Artimųjų Rytų taikos procesą. JAV diplomatijos vadovė planuoja susitikti su arabų šalių užsienio reikalų ministrais, dalyvausiančiais 6-ajame Forume už ateitį (Forum for the Future), kurį Marakeše drauge rengia Marokas ir Italija.

AUSTRALIJA

SIDNĖJUS

Naftos gręžinyje Timoro jūroje į šiaurės vakarus nuo Australijos kilo didelis gaisras, praneša BBC naujienų svetainė. Pasak gręžinio savininkės – bendrovės „PTTEP Australasia“ – liepsna išplieskė po kelių nesėkmingų mėginimų sustabdyti naftos nuotėkį gręžinio gilumoje. „PTTEP Australasia“ atstovai nurodė, kad visi darbuotojai buvo išgabenti iš įvykio vietos.

Indijos vandenyne netoli nuošalių Kokoso salų nuskendo laivas, kuriuo plaukė maždaug 40 žmonių, iš kurių tik apie 15 buvo išgelbėti, pranešė Australijos pareigūnai ir vietos žiniasklaida. Australija pradėjo gelbėjimo operaciją, kai gavo nelaimės ženklą iš laivo, buvusio už 350 jūrmilių į šiaurės vakarus nuo Kokoso salų, kurios yra Australijos teritorija. Kol kas neaišku, kur plaukė tas laivas ir ar jame buvo prieglobsčio kitose šalyse ieškantys asmenys.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

XXXI EILINIS SEKMADIENIS

VISI ŠVENTIEJI

Mūsų laukia nuostabi ateitis

KUN. RYTIS GURKŠNYS, SJ

Žiūrėkite, kokia meile apdovanojo mus Tėvas: mes vadinamės Dievo vaikai – ir esame! Pasaulis nepažįsta mūsų, nes ir jo nepažino. Mylimieji, mes dabar esame Dievo vaikai, bet dar nepasirodė, kas būsime (1 Jn 3, 1–2).

Šiandien Bažnyčia prisimena visus savo išugdytus šventuosius ir šventąsias. Tikiu, kad šis gražus mūsų šventųjų būrys nori mus padrąsinti Šventojo Rašto žodžiais: „Mylimieji, mes dabar esame Dievo vaikai, bet dar nepasirodė, kas būsime” (1 Jn 3, 2). Palaikykime tą viltį, kurią mums kasdien teikia Kristus. Gal ir nematome, kad kas nors gerėtų mūsų gyvenime. Žinokime, jog gyvasis ir amžinasis Dievas visada yra ištikimas mums, savo vaikams, ir nori, kad ir mes pasiliktume ištikimi jo pažadams ir svajonėms. Jis nori, jog palaikytume savo tikėjimą sunkiomis akimirkomis. Dievas ne tik dovanoja mums naujas svajones ir pasiryžimus, bet ir padeda mums jų siekti, jei mes tik jam leidžiame. Pasilikime ištikimi jam ir jo vedimui. Kartokime maldoje: „Patarnauju daugeliui, paaukoju daug laiko ir pinigų vargstantiesiems, dalijuosi viskuo, ką turiu, ir matau, kad niekas mano paties gyvenime negerėja. Tačiau, žinau Dieve, jog tu man kažką nuostabaus rengi. Tu visada geras tiems, kurie pasiaukoja dėl kitų. Gyvenu mažame bute. Mano draugai jau pasistatė savo namus. Žinau, kad su tavo pagalba ir mano svajonė išsipildys. Jau keletą metų svajoju sukurti šeimą. Matau, jog dar neturiu jokio tinkamo draugo. Tačiau esu rami, nes žinau, kad tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje sutiksiu tą, kurį tu man siunti.”

Prieš keletą metų kalbėjausi su vyru, kuris atvyko sunkiai operacijai, jis turėjo piktybinį auglį skrandyje. Jam besiruošiant tai operacijai, jo chirurgą skubiai iškvietė į kitą operaciją. Ir šiam žmogui buvo paskirtas kitas operacijos laikas, po dviejų savaičių. Jis nuliūdo dėl to, nes jam nebesinorėjo dar laukti ir vis galvoti apie sunkią operaciją. Aš jam sakiau, jog reikia melstis ir tikėti, kad viskas bus gerai, viskas išsispręs. Po dviejų savaičių jam grįžus į ligoninę, vėl reikėjo daryti visus tyrimus, ir kai atėjo operacijos laikas, gydytojo padėjėja pasakė, kad chirurgui reikia dar šiek tiek laiko įvertinti tyrimų rezultatus. Chirurgas atėjo tik po trijų valandų, ir pasakė: „Pone, mes tris valandas studijavome jūsų rentgenogramą ir pastebėjome labai keistą dalyką. Ji labai skiriasi nuo tos, darytos prieš dvi savaites, nes naujojoje mes nebe matome jokio auglio. Mes tarėmės su kitais specialistais. Jūsų visi tyrimai yra geri, ir jums nebereikia operacijos.” Papasakojęs man apie šį įvykį, tas žmogus pasakė man: „Ryti, dabar žinau, kad Dievas uždelsė man dėl svarbios priežasties. Jis tikrai norėjo parodyti savo meilę ir galią.”

Išmokime kas rytą padėkoti Dievui už Jo gerumą mūsų gyvenime, už kiekvieną gautą malonę. Neturėtume mąstyti, kad mus persekioja nesėkmės, nesivylimas, problemos, juk

esame Dievo vaikai, esame atpirkti, priklausome Dievui. Kaip kiekvienas tėvas džiaugiasi, matydamas savo vaikus, besidžiaugiančius, taip ir Dievas džiaugiasi su mumis, kai esame laimingi ir toliau atkakliai kovojame su gyvenimo kliūtimis. Taigi, kai nesiseka, negalvokime apie kažką bloga, nes nežinome, kur tai veda mus. (...) Dažnai nesėkmė ar nelaimė atsiunčia gyvenimo draugą, įmonės klientų, verslo partnerių, organizacijos rėmėjų.

(...) Dievas patvirtino, jog jis viską nuostabiai tvarko. Jis gali pakeisti net pačią beviltiškiausią padėtį. Per vieną akimirką jis gali suteikti galimybių, kurių mums labai reikia. Kartais problema trunka dešimt metų, bet Dievas ją per sekundę išsprendžia. Nepaisydamas, kokia bėda, kiek ji trunka, jis gali netinkamus žmones patraukti iš jūsų gyvenimo, o gerus atvesti arčiau jūsų. Vienas Dievo žingsnis gali taip pakelti jus, negu galėjote svajoti. Nežinau, kaip jūs, bet aš visada tikiuosi iš jo palaiminimo ir prašau, kad jis mane nustebintų. Jums nereikia galvoti ir žinoti, kaip Dievas gali atverti jau daug metų užsidariusias duris jūsų darbe, santykiuose, finansuose. Jis turi tūkstančius būdų išpildyti savo vaikų svajones. Nebūtina žinoti, kaip tai logiškai ir nuosekliai įvyks. Jo malonės gausos neriboja mūsų teologinės žinios, mūsų loginis mąstymas, mūsų patirtis, mūsų išsilavinimas. Tereikia tik tikėti jo meile, jo gerumu, jo gailėstingumu.

Gal ir tūkstantį kartų jums jau teko patirti nesėkmių ir nusivylimų, Dievas viską žino. Jis žino, kokioje sunkioje padėtyje esate. Tačiau jis žino ir tai, kur dar galite nukeliauti, kuo dar galite būti, ką dar galite turėti, ką dar galite nuveikti. Jis žino net pačias slapčiausias jūsų mintis. Jis žino tai, apie ką niekam niekada nedrįsote net pasakyti. Galbūt šiaandien vargstate su sunkia liga, kuri jus vargina ir griauina visą gyvenimą. Žinokite, kad Dievo akyse ši liga negali nugalėti jūsų. Turime prisiminti, jog blogio jėgos niekada nėra stipresnės už Dievo galią. Net ir nematydami jokio pasikeitimo tikėkite, kad viskas keičiasi. Mūsų tikėjimas atveria mūsų širdis malonės gausai ir leidžia Dievui veikti per mus. Nereikia turėti daug žinių apie malda, nebūtina suprasti visą sudėtingą teologiją, nebūtina žinoti visus atsakymus į religinius klausimus. Tereikia tik tikėti Dievo galingu veikimu mūsų gyvenime. Tereikia tik leisti vilties sėklai įleisti šaknis į mūsų gyvenimą. Jėzus sakė, jog tereikia turėti tikėjimo, kurio dydis kaip garstyčios grūdelis, viena iš mažiausių sėklų. To mažo tikėjimo užtenka tam, kad Dievas galėtų daryti stebuklus.

Kartais ryte galvoje sukasi liūdesio, nevilties, baimės ir nerimo kupinos mintys: „Tu niekada nepasieksi to, ko tau, tavo šeimai, tavo įmonei labai trūksta. Tavo sveikata tikrai nebepagerės. Tu niekada nesukursi šeimos. Tu niekada neišsikaptysi iš skolų. Tu niekada nesurasi mėgstamo darbo. Tu niekada nebūsi laimingas. Tai, ką turi, yra geriausia.

EICHSTÄTT, VOKIETIJA

Draugystės saitai tarp Lietuvos ir Vokietijos

Svečiai iš Vokietijos šoka Kauno gatvėse.

Kazimiero Dobkevičiaus nuotr.

1991 metais Darius Kuolys, pirmos nepriklausomos vyriausybės kultūros ir švietimo ministras, viešėjo Bavarijoje ir buvo priimtas pas Eichstätt vyskupą Karl Braun ir apskrities viršininką Konrad Regler. Ministro apsilankymo tikslas buvo užmegzti ryšį tarp Lietuvos ir Vokietijos jaunimo. Jau beveik dvidešimt metų gyvuojantys glaudūs ryšiai tarp Kauno Jėzuitų gimnazijos ir Eichstätt Willibald gimnazijos yra svarbiausias to 1991-ųjų apsilankymo vaisius.

2009 metų rugsėjo pabaigoje 34 Eichstätt mokiniai kartu su 5 mokytojais aplankė Lietuvą. Vokietijos ir Lietuvos moksleiviai kartu su pedagogais surengė eiseną iš Rotušės aikštės iki Kauno savivaldybės. Eise-

nos dalyvius pasitiko Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas. Gimnazistai nešė savo kraštų vėliavas. Kasmet mokiniai ir mokytojai iš Kauno stažuojasi Eichstätt.

Dabartinis ir jau ilgametis Jėzuitų gimnazijos direktorius, tėvas Gintaras Vitkus vokiečių apsilankymo Lietuvoje proga pabrėžė svarbų tarptautinių ryšių vaidmenį: „Mes džiaugiamės pažinimo, tikėjimo, pilnatvės vaisiais, kuriuos brandiname savo gimnazijoje ir norime dalytis su kitais. Jaučiamės laimingi galėdami pasidalinti savo dovanomis su kaudiečiais ir mūsų svečiais. Savo malda ir džiaugsmo darbais norime padėkoti visiems.”

Alfred Bammesberger

Marija Eivaitė-Hauser, gyvenanti **Lexington, MA**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir 50 dol. auką. Dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

Richard Klementavičius, gyvenantis **Gulf Breeze, FL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Isabella Ceras, gyvenanti **Monroe Township, NJ**, užsiprenumeravo „Draugą” metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Aldona Cinga, gyvenanti **Los Angeles, CA**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir 50 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų paramą.

Jurgita Gvidas, gyvenanti **Naperville, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą bei paaukojo dienraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Kazys Žygas, gyvenantis **Grand Rapids, MI**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

Joana Drukteinis, gyvenanti **Omaha, NE**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Susitaikyk su tuo.” Nusikratykime tokių minčių. Jos tikrai ne iš Dievo. Tokiais rytais kartokime: „Visagali ir mylintis Tėve, tu pasakei, kad teisingo kelias tampa vis šviesesnis. Žinau, jog nieko neatimi iš teisingo. Tu pasakei, kad žinai visus slapčiausius norus tų, kurie tave garbina ir gėrasi tavimi. Tėve, žinau, jog esu tavo vaikas, dėkoju, kad vedi mane per šį

gyvenimą, kad esi parengęs man dar daug nuostabių dalykų.” Iš patirties žinau, jog tokia malda ne tik pakelia nuotaiką, bet ir kasdien padeda mums pasilikti tikėjime ir stiprina mūsų pasitikėjimą bei viltį gyvojo Dievo pažadų išsipildymu.

Sutrumpinta

Bernardinai.lt

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 113

O žudikai toliau ramiai dirbo savo darbą. Perskaičiavę kelis kartus gretas ir sudėję, jie atskyrė 500 belaisvių, tarp kurių pateko ir visa mūsų „Hamburgo“ ėgula. Mus tuojau apsupo apie 50 automatiniais šautuvais (kad gudriau – rusų vadinamais „avtamaty“) ginkluotų NKVD mon-goloidų ir įsakė žygiuoti iš žvyrduo-bių vieškelin, kuris vedė į vakarus, t. y. Lietuvos pusėn. Tik paėję tuo vieš-keľiu keletą kilometrų, mes įsukome į plentą, kuris vedė į Skuodą.

Kolona jau buvo perrikiuota po penkis gretose. Mes stengėmės būti visi vienoje gretoje: Dūda, Arbačiaus-kas, aš ir tiedu vokietukai, kurie su mumis buvo nuo pat pradžių. Na, o likusieji du ėjo kitoje gretoje paskui mus.

Plėšikavimas tęsėsi. Vėl buvo reikalaujama atiduoti laikrodžius bei kitus menkniekius. (Tai suprantama, juk rusų daug, o laikrodžių mažai.) Daugelis belaisvių jau buvo patikėję, kad jau gali pasijusti laisviau ir iš savo slaptaviečių viešumon išsitraukė laikrodžius ar kitus savo išsaugo-tus daiktus. Nors ir siaurom akim, čekistai tai matė. Tie, kurie buvo konvojaus pastebėti, tuoj pat būdavo ištraukiami iš kolonos ir „apšvarina-mi“. Menkiausias pasipriešinimas buvo čia pat baudžiamas buožėmis. Tai buvo tik pradžia. Bevedant, kai kurie iš kolonos buvo grubiai ištem-piami ir be jokios priežasties, pave-dus keletą žingsnių nuo žvyrkelio į šalį, sušaudomi. Iš pradžių mes ne-supratome, kodėl jie taip elgiasi, kuo nusikalto tie nelaimingieji. Man tai labai priminė kelionę į Červenę. Tas pats braižas. Nėgi vėl visus iššaudys?

Bet netrukus per koloną nuvilni-jo žinia, kuri manęs nenuramino: „šaudomi kitataučiai“, t. y. visi ne vokiečių kilmės. Paskui ši siaubingą pranešimą tokiu pat būdu atėjo vo-kiečių perspėjimas: „Jei dar kolonoje liko tokių, lai jie kalbasi tarp savęs tik vokiškai.“ „Jie žudo tik savo tau-tiečius ir baltiečius...“

„Tik“... Nežinau, kiek iš viso kolonoje, bet „TIK“ mūsų eilėje tokių buvome trys!

„Tie, kurie nemoka kalbėti vo-kiškai, tenekalba eidami kolonoje visai!“, – šnibždėjosi gretos, o mes ir mokėdami nelabai ką iškalbėjome – džiūvo burnos.

Po mielių, bet trumpų „atostogų“ „Hamburge“ mus vėl užgriuvo baisi neviltis. Nors tokį bolševikų elgesį ir buvome numatę dar anksčiau, prieš nelaisvę, vis tiek ši žinia mus stipriai sukrėtė. Keista, kad tarp belaisvių atsirado tokių (amžinąją jiems atilsį) naivuolių, kurie tikėjo rusų „huma-niškumu“ ir nesisaugodami kalbėjosi gimtąja kalba. Jie dar nežinojo, kad neverta su rusais „žaisti ruletę“...

Kaip vėliau paaiškėjo, mūsų ko-lonoje buvo nemažai estų, latvių, bei lietuvių. Buvo ir rusų – „Vlasovo armijos“ kareivių, kurie gausiai tar-navo vokiečių pusėje, taip vadinamo-je „Rusiškoje išlaisvinimo armijoje“ (ROA – „Ruskaja Osvoboditelnaja Armija“). Tad kolona po truputį re-tėjo, savo bendražygius palikdama nežinomuose Latvijos ir Lietuvos pakelėse.

Keliavome visą naktį. Pradžioje iki sutemų „sargybiniai“ – NKVD-istai – ėjo atokiau nuo belaisvių

kolonos, už plento griovių. Temstant jie jau ėjo pagrioviais, įdėmiai stebė-dami mus bei klausydamiesi pokal-bių. Suprantama, šie pavojingi laukų ir „Partijos“ tvariniai nemokėjo vo-kiškai. Jie stengėsi išgirsti nevo-kiškus žodžius.

Gerokai pritemus, koloną sustab-dė poilsui. Sargybos vyresnysis įsakė susėsti dešinėje kelio pusėje iki grio-vio ir leido, kam reikia, atlikti „gam-tos reikalus“ kairėje kelio pusėje – griovyje.

Visiems norėjosi ne tik gerti, bet ir valgyti, bet apie joki maitinimą nebuvo nei kalbų. Turėjome maitin-tis iš savo atsargų. Tada labai pra-vertė mūsų maisto krepšiai, kurie dar nebuvo visiškai tušti. Užteko ir pa-tiems pasistiprinti, ir pasidalinti su tais, kurie nė plutelės neturėjo. Bet buvo ir tokių, kurie, nesilaikydami krikščioniškų priesakų, užkandžiavo paslapčiomis, nesidalindami.

Po valandos vėl žygiavome tolyn. Prieš tai enkavedistai dar kartą įspėjo, kad eidami kolonoje garsiai nekalbėtume, nė žingsnio neišeitume iš rikiuotės – būsim nušauti be įspėji-mo. Antrą kartą mūsų perspėti jau nereikėjo, ypač apie pastarąjį, pas-kutinį jų įsakymą. Mes dar dieną jau buvome patyrę jų neišmatuojamą žiaurumą. Vienas belaisvis, turbūt aistringas rūkorius, beeidamas kolo-noje pamatė kiek šone gulinęčią nuo-rūką. Nieko neįtardamas, tas varg-šelis kokius du žingsnelius žengė iš kolonos į šalį ir pasilenkęs jau siekė tos nusususios, apkramtytos nuorū-kos. Ten ir susmuko nuo „PPŠ“ seri-jos. Žingsnelis po žingsnelio ir... Neži-nau, ar spėjo jis pačiupti tą bran-giausią pasaulyje (jam) šiukšlytę ar ne. Taip NKVD mus įspėjo, kad „ni-kotinas labai kenkia sveikatai“. Po to daugiau niekas nenorėjo rizikuoti net pusę žingsnelio žengtelti į šoną.

Per koloną greit nuvilnijo mur-mesys – visi prašė vandens. Bet dar kokius keliolika kilometrų teko žingsniuoti ištroškusiems, kol antrą kartą sustojome poilsio, netoli kaž-kokio vienkiemio.

Kareiviai iš kolonos išsivedė pen-kis belaisvius ir nusivarė į tą sodybą. Tik po poros valandų mes pamatėme juos sugrįžtant. Belaisviai lėtai tempė vežimą, kuriame buvo statinė su van-deniu. Ūkininkas vandens davė, o arklio neturėjo (gal tik paslėpė nuo „išvaduotojų“). Užteko ir atsigerti, ir tuščias gertuves pripildyti.

Po kokios valandos tęsėme žygį be ypatingų nuotykių. Visą kelią ėjome panarinę galvas, per daug nesidairydami į šalis. Taip ir nepaste-bėjau, kada kirtome sieną ir įžen-gėme į „išvaduotą“ Lietuvos Respub-liką. Buvome dar kartą trumpai su-stoję, kol tolumoje išvydome miesto trobesius.

Skuodą priėjome tik kitos dienos rytą. Prieš pasiekiant miestelį, kolo-na keletą kartų ilsėjosi. Praėję Skuo-dą, miesto pakraštyje priėjome vien-kiemį, kuriame stovėjo didelis kloji-mas, aptvertas spygliuota viela. Tai buvo pirmasis komunistinis lageris, labiau panašėjantis į jų tradicinį, kurio gyvenime dar nebuvo patyręs. Jis dar buvo iki galo neįrengtas. Prie klojimo buvo privežta miško medžia-gos gultams („narams“) daryti.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

RUSIJOS ATSAKOMYBĖ UŽ SOVIETINĘ LIETUVOS OKUPACIJĄ (1)

Atkelta iš 3 psl.

Galima būtų vardinti daugelį kitų rodiklių, liudijančių tokį Rusijos valstybės tęstinumą. Svarbiausia yra tai, kad pati Rusija save laiko „gosu-darstvo prodolzhatelj“, t. y. valstybe – Sovietų Sąjungos tęsėja. Galų gale, ir tarptautinė bendrija šiuo požiūriu yra vieninga, kad Rusija yra Sovietų Sąjungos teisių tęsėja. Pavyzdžiui, diplomatinių santykių su Rusija ne-buvo iš naujo užmezgama, o buvo tę-siami turėti su Sovietų Sąjunga diplo-matiniai santykiai. Ir Lietuva, beje, 2006 m. minėjo 15 metų diplomatinių santykių su Rusijos Federacija sukak-tį, nors tie santykiai tada, 1991 m. spalio 10 d., buvo užmegzti būtent su Sovietų Sąjunga.

Kadangi Rusija ir Sovietų Sąjun-ga tarptautinės teisės požiūriu yra ta pati valstybė (tas pats tarptautinės teisės subjektas), ji turi atsakyti už savo tarptautinės teisės pažeidimus. Aš nekalbu apie politinį režimą, kuris yra pasikeitęs, nors galima ginčytis, kiek jis yra realiai pasikeitęs. Žino-ma, ideologija yra galbūt kiek kitokia, bet valstybė atsako už savo tarptau-tinės teisės pažeidimus, nepriklauso-mai nuo jos vidaus režimo ir neprik-lausomai nuo jos vidaus režimo kai-tos. Tokia yra neginčytina tarptau-tinės teisės norma.

Kitas klausimas – atsakomybės forma. Čia labai nesiplėsdamas ga-lėčiau pasakyti, kad viena iš papro-tinių tarptautinės teisės normų yra visiškos reparacijos principas, tai yra visiškas žalos atlyginimas. Dar 1928 metais Nuolatinis Tarptautinio Tei-singumo Teismas šią taisyklę sufor-mulavo taip, kad turi būti pirmiausia atkurama padėtis, kuri buvo iki tei-sės pažeidimo, o jeigu tai praktiškai neįmanoma, turi būti sumokama kompensacija, kuri atitiktų restituci-jos natūra vertę ir apimtų visų ne-

teisėto akto pasekmių panaikinimą, be to, turi būti suteikta teisinga sa-tisfakcija (moralinės žalos atlygini-mas), pavyzdžiui, atsiprašymas, pa-žadėjimas nekartoti panašių veiks-mų. Iš Lietuvos įstatymo dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo matyti, kad jis taip pat grindžiamas visiškos reparacijos principu, nurodant, kokia žala turi būti apskaičiuota. Apskai-čiuotina žala apima visą finansiškai įvertinamą žalą, t. y. ir žalą valstybei, ir žalą valstybės piliečiams, ir tas kompensacijas nukentėjusiems as-menims, kurios šiandien yra išmoka-mos iš Lietuvos valstybės biudžeto (pavyzdžiui, nukentėjusių nuo oku-pacijos asmenų pensijos, vienkartinės kompensacijos nukentėjusiems asme-nims). Visa tai regreso tvarka prik-lausytų atlyginti Rusijos Federacijai, nes tai yra Rusijos Federacijos (tada dar – Sovietų Sąjungos) tarptautinės teisės pažeidimo pasekmė. Žinoma, konkretus žalos dydis bet kuriuo atveju būtų jau derybų objektas.

Blogai, kad Vyriausybė iki galo nevykdė Įstatymo dėl SSRS okupaci-jos žalos atlyginimo reikalavimų. Žinoma, tai, kaip šis Įstatymas vyk-domas, tarptautinės teisės požiūriu reiškia nedaug ką, bet jo nevykdymas liudija mūsų pačių požiūrį į savo į-sstatymus. Įstatymas įpareigoja turėti tegul ir galbūt „miegančią“ derybų delegaciją, įpareigoja turėti žalos ap-skaičiavimą, o jo, oficialiai Vyriau-sybės patvirtinto, nėra, kaip nėra ir atnaujintos derybų delegacijos. Tam tikri žalos dydžio skaičiavimai yra atlikti, bet procesas formaliai nebaig-tas. Bet kuriuo atveju žalos dydžio skaičiavimas būtų pateiktas kitai pusei, ir tai jau taptų derybų objektu, t. y., kokia žala atlygintina, kokia gal-būt ne ar ne taip apskaičiuota.

Balsas.lt

Juozas Kazlauskas. Jakutija. Nuotrauka, rodyta parodoje Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

Dėl leidinio „Juozas Kazlauskas. Fotografija“

Gerbiamieji tautiečiai, „Draugo“ skaitytojai, 2011 m. planuojame minėti fotografo Juozo Kazlausko 70-metį.

Ta proga ruošiamas spaudai fotoalbumas, kuriame bus publikuojamos geriausios Juozo Kazlausko fotografijos, atspindinčios lietuvių tautos tremties vietas, įvykius Lietuvoje, siekiant nepriklausomybės (Sąjūdžio mitingai, Kovo 11-oji, Sausio 13-osios bei Medininkų tragedijos), iš ekspedicijų po Arkties vandenyno salynus. Dėl leidinio finansavimo planuoju pateikti paraišką Kultūros rėmimo fondui prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos.

Šiuo metu jau sudarinėjama knyga, skenuojamos fotografijos, rengiamas maketas, atliekami kiti paruošiamieji darbai, kurie jau dabar reikalauja lėšų.

Su Juozo Kazlausko kūryba galima susipažinti Lietuvos fotomenininkų sąjungos svetainėje **www.photography.lt**: pagrindinio puslapio kairėje spausti nuorodą fotografai ir pagal abėcėlę surasti Kazlauskas

Juozas.

2007 m. sausio-vasario mėnesiais Juozo Kazlausko fotografijų paroda „Ilga kelionė į laisvę“ buvo rodoma Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje, „Draugas“ spausdino informaciją ir menotyrininkės išpūdžius iš parodos. O Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte galima įsigyti fotoalbumą anglų kalba „Sausis. Laisvės fotografija“ ir atvirukų su Juozo Kazlausko fotografijomis (kreiptis į Dalią Šlenienę).

Dėkoju iš anksto visiems, kas paaukos Fotografo Juozo Kazlausko paramos ir labdaros fondui (kodas 302429617), ir pažadu viešai įvardinti rėmėjus knygoje „Juozas Kazlauskas. Fotografija“.

Fondo sąskaita atidaryta Danske Bank A/S Lietuvos filiale. Sąskaitos Nr. LT567400034235923810.

Daugiau informacijos: Kanklių g. 10–10, Vilnius, LT-12130; Tel.: (85) 234 1835, mob.: 8 675 06477; El. paštas: dabeka@gmail.com

Pagarbiai,

Dalia Kazlauskienė

Dalyvaukite projekte „Lietuva savaip. Istorinės žinutės“

Įniršti išgirdęs, kad kažkas nežino, kurioje pasaulio pusėje yra Lietuva? Pabodo stereotipinės kalbos apie tautiečius? Burk komandą arba griebkis darbo vienas ir kurk filmą laišką.

Savo filmu laišką įrodyk pasauliui, kad tavo šalis nusipelnė būti žinoma. Nesvarbu amžius, kiekvieno patirtis – įdomi, svarbu didelis noras parodyti Lietuvą savaip. Dalyvauk projekte pasitelkdamas išmonę – bet kokia kūryba sulauks dėmesio. Niekad nebandoi imtis kino meno? Pats laikas, nes dabar tu gali sulaukti profesionalų dėmesio.

Nebijok jokios stilistikos ar žanro.

Metų pabaigoje didžiajame ekrane bus rodomi jūsų sukurti „Filmai laiškai“. Paskutiniame vaizdo projekto „Lietuva savaip. Istorinės žinutės“ renginyje jūsų filmas privalo dalyvauti. Ir ne tik. Jis gali būti apdovanotas drauge su geriausiais.

Registruokitės užpildydami paraišką ir siųskite ją elektroninio pašto adresu: istorineszinutes@gmail.com.

Iki lapkričio 10 dienos siųskite filmą (nesuspaustu AVI ir MPEG2 formatais, įrašę jį į skaitmeninę laikmeną) ir užpildytą bei pasirašytą „Filmo formą“ adresu: K. Jauniaus g. 1–14, 10308 Vilnius, Gitanai Platakytei-Grigienei. Formas ir išsamesnę informaciją galite rasti tinklalapyje: **http://www.istorineszinutes.lt/**

Kun. dr. Arvydas Žygas vėl lankėsi Cicero miestelyje

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors kun. dr. Arvydas Žygas šiuo metu gyvena toli nuo Čikagos – Putnam, CT, tačiau kai turi galimybę, apsilanko Čikagoje ir savo gimtinėje – Cicero miestelyje, kur lietuviams jis jaučia ypatingą pagarbą. Spalio 25 d. kunigas vėl buvo užsukęs į Cicero ir tos dienos rytą su dr. Kęstučiu Trimaku laikė lietuviškas šv. Mišias čia prieš beveik 100 metų įsteigtoje lietuvių parapijoje, pavadintoje Šv. Antano vardu.

Po šv. Mišių svečias iš JAV Rytinio pakraščio apsilankė sekmadieniniame tautiečių susibūrimame, kur buvo pakviestas pasidalyti mintimis su tikinčiaisiais. Šis Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno kapelionas, kuris aptarnauja ir daugybę šalimais esančių lietuviškų parapijų, papasakojo apie savo darbus ir rūpesčius, norint patenkinti tautiečių norus.

Kun. dr. Arvydas pabrėžė, kad jam tenka vykti net į septynias parapijas: Providence, RI, Baltimore, MD, Washington, DC bei kitas, neįskaitant Putnam, CT, kur jis eina tiesiogines pareigas. Jam kiekvieną sekmadienį tenka nukeliauti šimtus mylių, norint pasiekti kuo daugiau tautiečių.

Tik penki lietuviai kunigai

Dr. A. Žygas apgailestavo, kad tarp lietuvių neatsiranda turinčių pašaukimą tarnauti Dievui. Iš „dypukų“ vaikų kunigais tapo tik penki, viena – vienuole. Dvasininkas kvietė melstis, kad pašaukimą turinčiųjų skaičius didėtų. Jis pats dabar priklauso Lietuvos bažnytinei provincijai ir į Ameriką yra atsiųstas studijų tikslais, nepaisant to, kad gimė ir augo Cicero mieste prie Čikagos. Jeigu kas nors pavadina jį čikagiečiu, kun. dr. Arvydas tokius pataiso tardamas, jog jis yra iš Cicero.

Kalbėtojas su liūdesiu pasakė, jog Cicero Šv. Antano parapijoje anksčiau tarnavo penki lietuviai kunigai, o dabar vietos lietuvius aptarnauja tik vienas kun. K. Trimakas, todėl jis kvietė kasdien melstis už pašaukimus.

Taip pat kun. dr. Arvydas iškėlė rožinio svarbą tikinčiųjų gyvenime ir kvietė jį kalbėti įvairiomis progomis.

Mirė du tautiečiai

Čia buvo prisiminti ir du per savaitę mirę tautiečiai, ilgus metus gyvenę Cicero miestelyje. Vienas jų – Stasys Bernatavičius, kuris sausio 1 d. būtų šventęs savo 90-ąjį gimtadienį. Apie jo paskutines dienas kalbėjo žmona Audronė, apie 10 metų gyvenusi kartu su šiuo tautiečiu, iškeliavus amžinybėn pirmai jo žmonai. S. Bernatavičius mirė spalio 20 d. ir po pamaldų Šv. Antano bažnyčioje spalio 23 d. buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Velionis aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje, gerokai anksčiau vaidino Lietuvių scenos darbuotojų sąjungos trupėje ir

yra sukūręs nemažai vaidmenų.

Susirinkimo metu taip pat pranešta, kad spalio 24 d. rytą savo gyvenimo kelionę užbaigė 83 m. išgyvenęs tautietis Julius Jakutis, kuris retokai užsukdavo į Šv. Antano bažnyčią bei lietuvių susibūrimus. Bet, kaip sakė JAV LB Cicero Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Mindaugas Baukus, jis buvo kompiuterių specialistas ir jam padėdavo įvairiais reikalais.

A. a. J. Jakučio palaikai buvo kremuoti ir bus palaidoti Lietuvoje šalia artimųjų, o už jo sielą šv. Mišios buvo laikomos šeštadienį. Adv. Saulius Kuprys paragino visus susirinkusius sekmadienio popietę vykti į lietuvių iškilmes Šv. Vardo katedroje ir prisidėti prie nemažų išlaidų padengimo.

Iš Putnam, CT atvykęs buvęs cicerietis kun. dr. Arvydas Žygas po šv. Mišių kalba ciceriečių susibūrimame.

Adv. Saulius Kuprys praėjusį sekmadienį kvietė ciceriečius gausiai dalyvauti lietuvių iškilmėse Šv. Vardo katedroje ir prisidėti prie išlaidų sumazinimo.

Edvardo Šulaičio nuotraukos

Enata Skrupskelis, gyvenanti **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

RŪKO GAUDYTOJAI

Ar galima pagauti rūką? Klausimas skamba keistai, ar ne? Ir apskritai, kam tą rūką gaudyti? Jis arba yra, arba jo nėra. Geriau, kai jo nėra — geresnis matomumas, lengviau vairuoti automobilį. Aišku, nei mums, nei juo labiau anglams, kurie labai dažnai gyvena kaip ežiukai rūke, rūko gaudyti nereikia. Tačiau yra šalių, kuriose iš rūko galima išpešti nemažai naudos. Žmonės seniai išmoko pagauti vėją ir jį priversti dirbti. Išmoko pagauti ir rūką.

Neįprastas klimatas

Trečdalis Peru gyventojų, t. y. apie 7,8 mln. žmonių, gyvena šios šalies sostinėje Limoje. Nors Lima yra Ramiojo vandenyno pakrantėje, ant Rimako upės kranto, Andų kalnų papėdėje, tačiau šios vietovės klimatas yra subtropinis ir ganėtinai keistas: iš vienos pusės, jis primena dykumų klimatą, iš kitos pusės — Limoje yra labai drėgna (santykinis oro drėgnumas dažnai būna 100 proc.).

Dėl šaltos, iš Antarktidos atplūstančios Humbolto srovės oro temperatūra vasarą nėra labai aukšta — 28 laipsniai. Žiemą — nešalta — 15 laipsnių šilumos.

Reikia pasakyti, kad Humbolto srovė daro milžinišką įtaką Pietų Amerikos vakarinės dalies, o tuo pačiu ir Peru sostinės Limos klimatui: pakrantėje vyrauja labai sausas oras, plyti dykumos (tarp jų — sausiausia pasaulyje Atakamos dykuma), tačiau prie jūros dažnai nusėda tirštas rūkas. Taigi kritulių labai mažai: lietus — itin retas reiškinys, o rūko ir drėgmės ore daugiau nei reikia. Limos augmenija labai skurdi — reti krūmokšniai ir kaktusai.

Limos problema

Nors Limos centre, De la Reserva parke, galima išvysti ispūdingus trylika fontanų „El Circuito Mágico del Agua“, kuris laikomas didžiausiu pasaulyje fontanų kompleksu, o 80 m aukščio „Fuente Mágica“ — vienu aukščiausiu pasaulio fontanu, tačiau gėlo vandens trūkumas — didelė Limos problema.

Miesto žiniasklaida dažnai praneša, kad kelias dienas vandens nebūna. Ypač prasta padėtis Limos pakraščiuose, kur įsikūrę mažiausias pajamas gaunantys gyventojai — vanduo jiems atvežamas sunkvežimiais ir dažnai tik kartą per savaitę. Statistika teigia, kad tokių rajonų gyventojai per metus vandeniui išleidžia apie 15–20 proc. savo metinių pajamų.

Į Limą vanduo vežamas iš Andų ežerų, kurie yra gana toli nuo sostinės. Šiuos ežerus vandeniui papildo Andų ledynai, tačiau jie gerokai apdirpę ir šiltėjant klimatui jų gėlo vandens atsargos mažėja. Kai kurie žinovai teigia, kad po dešimties metų gėlo vandens problema Limoje prilygs nelaimei.

Vokiečių sumanymas

Vis tik padėtis Limoje gali pagerėti, nes šio miesto gyventojams užsimojo padėti vokiečių specialistai Kai Tiedemann ir Anne Lummerich bei jų įkurta nekomercinė organizacija „Alimon“. Vokiečiai Limos gyventojams siūlo „gaudyti rūką“ ir tokiu būdu apsirūpinti gėlu vandeniu.

2006 m. Limos pakraščiuose biologai pradėjo vystyti neįprastą projektą, kurio tikslas — sukurti iriga-

cines sistemas, surenkančias rūke esantį vandenį. Projektų, kaip iš rūko gauti vandenį, yra ne vienas, tačiau jie gan sudėtingi ir brangūs, o vokiečių pasiūlytas sumanymas nereikalauja nei didelių investicijų, nei sudėtingos įrangos. Šio sumanymo esmė labai paprasta: tose vietose, kur rūkas atsiranda dažniausia, reikia pastatyti specialius tinklus, kurie „gaudytų rūką“ ir surinktų jo vandens lašelius. Tai nėra nauja — kiek seniau nei prieš 20 metų kažką panašaus sukūrė Čilės mokslininkai.

Be abejo, iš rūko niekada nebus išgaunama tiek vandens, kiek reikia didelio miesto poreikiams patenkinti, tačiau tas papildomas vandens kiekis gali labai pagelbėti miestų pakraščiuose gyvenantiems neturtingiems gyventojams.

Vokiečių mokslininkai Kai Tiedemann ir Anne Lummerich teigia, kad Peru sostinės pakraščiai yra ideali vieta „rūkui gaudyti“, tad neprotinga būtų tuo nepasinaudoti.

Bellavista

Vietos savo pirmosioms rūko gaudyklėms vokiečių mokslininkai ilgai neieškojo. Jie pasirinko Bellavista kaimelį, esantį 16 km nuo Limos centro. Šis kaimas atsirado prieš septynerius metus ir yra tarsi Limos priemiestis, kuriame iš atokesnių Perų vietų į sostinę atsikėlę žmonės ant „niekieno žemės“ stato standartinius fanerinius namelius. Išgyventi žmonėms nebūtų sunku, nes daugelis jų atsikėlė iš kaimų ir gerai išmano žemdirbystę, tačiau problema ta, kad dėl vandens trūkumo nėra kuo laistyti tai, kas pasodinta.

Bellavista kaimelio, kuriame yra 200 gyventojų, gyvenimas pasikeitė 2006 m., kai vokiečių biologai sumanė rūko gaudyklį statybą. Į darbą įsitraukė visas kaimas: kasė tranšėjas, į kalną tempė sunkius smėlio

A † A KAZIUI PAŠKONIUI

iškeliavus į amžinuosius namus, giliame liūdesyje liko jo mylima žmona DANUTĖ, sūnus ALMANTAS, anūkės TERESE ir KRISTINA, giminės ir daug artimųjų. Nuoširdžiai visus užjaučiame.

*Juozas ir Rėda Ardžiai
Roma Čepulienė
Dr. Stepas ir dr.
Giedrė Matai
Vytautas ir Mylita Nasvyčiai
Zenonas ir Stasė Obeleniai
Vacys ir Ona Rociūnai
Česlovas ir Irena Šatkai
Eufemija Steponienė
Henrikas Stasas
Vincas ir Rasa Taraška
Vincas ir Teresė Urbaičiai*

Kazys ir jo mylima žmona Danutė Clevelando lietuvių tarpe žinomi ir gerbiami savo nuoširdžiomis ir didelėmis aukomis lietuviškoms parapijoms, šalpos ir švietimo organizacijoms, lietuviškai spaudai („Draugo“ mecenatas su 6,200 dol. dovana). Jų parama lietuviškiems reikalams niekada nebus pamiřta. V. R.

maišus, kurie buvo reikalingi statant rūko gaudykles. Vokiečių mokslininkai sako, kad iš pradžių kaimo gyventojai dirbo netikėdami, kad iš to kas nors išeis: „Jie mūsų mandagiai išklausydavo, tačiau nemanė, kad siūloma sistema duos kokių nors apčiuopiamų rezultatų. Tačiau viskas apsigertė, kai pasirodė pirma iš rūko išgauta vandens srovelė — vietiniai džiaugėsi kaip vaikai. Bet tarp jų buvo ir skeptikų, manančių, kad mes juos apgaudinėjame, kad naktį su kibirais vandens užlipame ant kalno ir pripildome atsargas. Nemažai žmonių ilgai negalėjo patikėti, kad iš rūko galima gauti tiek daug vandens“, —

pasakoja A. Lummerich.

Pasižiūrėkime, kaip vokiečiai „gaudė rūką“ Peru kaimelyje. Viskas labai paprasta ir primena kondensacijos procesą, kai ore esantys garai ant šalto paviršiaus virsta skysčio lašeliais. „Gaudant rūką“ viskas kiek paprasčiau, nes rūkas yra ne vandens garai, o mikroskopiniai vandens lašeliai. Kai vėjas gena rūką per tinklą, tie lašeliai nusėda ant tinklo audinio.

Vokiečių biologai „rūkui gaudyti“ panaudojo gana didelius — 8 m ilgio ir 4 m pločio — tinklus. Kiekvienas tinklas tarp dviejų medinių stulpų buvo ištemptas taip, kad būtų statmenas vyraujančių vėjų kryptčiai. Kai vėjas pro tinklą gena rūką, vanduo kaupiasi ant tinklo audinio. Besikaupiantys lašeliai nuolat didėja, kol veikiami gravitacijos jėgos pagaliau atitrūksta nuo tinklo ir krenta į apačioje esantį lataką. Lataku vanduo teka į rezervuarus, o iš jų — į 95,000 l talpos baseiną. Geromis dienomis (t. y. kai būna tirštas rūkas ir palankus vėjas) vokiečių biologų rūko gaudyklės Bellavista kaimeliui surinkdavo net 550 l vandens. Mums tai gal ir nedidelis kiekis, o Limos pakraščių gyventojams — labai daug.

2007 m. vokiečių biologai pastatė daugiasluoksnę rūko gaudyklę. Šios gaudyklės našumas geromis dienomis — 2,200 l vandens, o vietos ji užima tiek pat kiek ir pirmoji.

„Fog Quest“

Aprašyta „rūko gaudymo“ technologija nėra nauja. Istorikai atkaptė, kad jau prieš du tūkstančius metų buvo žinoma, jog iš rūko galima gauti vandens, nes jo lašai nusėda ant medžių. Tačiau rimtai „rūko gaudymu“ buvo susidomėta maždaug prieš šimtmetį.

Šiuo metu tuo aktyviausiai užsiima organizacija „Fog Quest“. Ji jau yra įgyvendinusi 16 „rūko gaudymo“ projektų Čilėje, Dominikoje, Ekvadore, Haityje, Gvatemaloje, Izraelyje, Namibijoje, Peru ir Jemene, o šiuo metu užbaiginėja dar 10 projektų įvairiuose pasaulio kampeliuose, kur gyventojams stinga gėlo vandens.

Vyras.lt, Alfa.lt

Lima, Peru.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Lapkričio 4 d., trečiadienį, 2 v.** p. p. PLC skaitykloje bus rodomas filmas „Betygala“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Maloniai kviečia apsilankyti LB Lemonto Socialinių reikalų skyrius.

♦**Lapkričio 5 d., ketvirtadienį, 1 val.** p. p. „Seklyčioje“ įvyks Suvalkiečių klubo susirinkimas. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

♦**Lapkričio 6 d., penktadienį,** Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) bus atidaroma Audriaus Plioplio ir Aušrinės Plioplytės paroda „Mind-Scapes: A Tribute to Algimantas Kęzys“. Pradžia 7:30 val. v.

♦**Draugo fondas (DF) primena,** kad DF narių suvažiavimas įvyks lapkričio 7 d., šeštadienį, 9 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Visus narius kviečiame dalyvauti.

♦**Lapkričio 12 d., ketvirtadienį,** 1 val. p. p. „Seklyčioje“ įvyks Šakių klubo susirinkimas. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

♦**LR Generalinis konsulas Čikagoje** ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus maloniai kviečia į tūkstantmečio programos kilnojamosios parodos „Lietuva: kultūra ir istorija“ atidarymą, kuris vyks lapkričio 13 d., penktadienį, 7 val. vakare Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd, Chicago IL 60629). Įėjimas į renginį nemokamas.

♦**Lietuvių skautų sąjungos žurnalo „Skautų aidas“** 85-erių metų jubiliejus vyks šeštadienį, lapkričio 14 d., Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje. Pradžia – 5 v. p. p. Bilietus prašome užsisakyti iki lapkričio 6 d. pas sesę Ireną Žukauskienę tel.: 708-579-0529 arba el. paštu: Irena.Zukas@att.net.

♦**Visus nuoširdžiai kviečiame į** kasmetinę madų parodą „Rudens simfonija – 2009“, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 15 d. 12:30 v. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St, Lemont, IL). Pietų

ir bilieto kaina 35 dol. Dėl vietų užsakymo skambinkite Žibutei tel. 630-852-3204 arba Dainai tel. 630-257-0153.

♦**Dėmesio! Dėl susiklosčiusių** aplinkybių Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus skelbti kalėdinių šiaudinukų gaminių kursai neįvyks.

♦**Lietuvių rašytojų draugijos** literatūrinė popietė „Pavasaris rudeni“ įvyks lapkričio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Lapkričio 7–8 dienomis Philadelphi** Lietuvių namų metinė mugė. Kviečiame ruošti dalyvauti lietuviško krupniko konkurse. Susiraskite geriausius krupniko receptus ir pradėkite gaminti savo geriausią. Krupniko konkursui registruotis ir dėl mugės informacijos, prašome kreiptis į Esterą Bendžiūtę-Washofsky el. paštu Ewashofsky@verizon.net

♦**Madison Vilnius Sister Cities, Inc.** lapkričio 7 d. 2 val. p. p. kviečia į Lietuvos džiaz „ambasadoriaus“ Liudo Mockūno koncertą. Renginys įvyks Capitol Lakes Grand Hall, 333 W. Main St., Madison, WI. Visi maloniai laukiami. Įėjimas nemokamas.

♦**Šių metų lapkričio 8 d., sekma-** dienį, kviečiame visus į Vilniaus universiteto merginų choro „Virgo“ koncertą Šv. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje (Annunciation), 259 North 5th St. (North 5 ir Havemeyer Ave. prie Metropolitan Ave.), New York, NY. Koncerto pradžia – 1:30 val. p. p. Įėjimo auka – 15 dol. Koncertą ruošia Brooklyn-Queens ir Manhattan Lietuvių Bendruomenės.

♦**Lapkričio 20–22 dienomis Ma-** ry and Joseph Retreat Center (Rancho Palos Verdes, CA) susikaupimo rekolekcijas ves kun. Artūras Sederevičius, SJ. Pasiteirauti tel.: 213-385-5176 (Dalia Jasiukonienė).

Čikagos lietuvių moterų klubo renginys „Derliaus harmonija“ įvyks sekmadienį, lapkričio 8 d., 1 val. p. p., „Garden Chalet“ pokylių salėje (11000 S. Ridgeland, Ave., Worth, IL). Programoje – „Vakarinės šviesos“ choro dainininkės. Informacija telefonu: 708-788-2781.

Nuotraukoje – ČLMK renginio komitetas. Sėdi iš k.: Erika Brooks ir Mėta Gabalienė. Stovi iš k.: Irena Norbutienė, Pranė Simanonienė, Irena Buchbinder, Cecilija Matulytė, Genovaitė Maluskienė. Trūksta Birutės Zalatorienės ir Kathleen Gužauskas.

Apie rudenį Jums sukursim baladę iš gelstančių lapų, jų kvapo ir šėlsmo...

Iš liūdinčių parkų, aikščių, alėjų atnešime viltį, kad ruduo jau praėjo...

Ten pabėgusi vasara – gelstantys lapai. O mes laukiam baltumo, ir nerišmas slepiasi...

Apie rudenį pasakos sužibėjusi ašara, bet, atrodo, iš džiaugsmo, nes pasaulis – tai pasaka!

Moterų klubas „Alatėja“ kviečia Jus, mieli draugai ir bičiuliai, į klubo 4-ojo gimtadienio Oranžinę šventę. Šventė vyks **lapkričio 28 dieną, šeštadienį**, Balzeko kultūros muziejuje. Pradžia – 6 val. v. Kviečiame svečius puošti rudens spalvomis, akcentuojant šventės spalvą – oranžinę!

Bilieto kaina vienam žmogui – 30 dol. Bilietus užsisakyti prašome iki lapkričio 15 d. telefonu: 708 -205-8742 (Audronė).

LR Generalinis konsulas Čikagoje lapkričio 5 d., kviečia apsilankyti Čikagos kultūros centre 78 E Washington St., Chicago, IL 60602, vykšiančiame Europos džiaz festivalyje „**European Jazz Meets Chicago**“. 6 v. v. šio festivalio programoje pirmą kartą dalyvaus ir atstovas iš Lietuvos – saksofonininkas, klarnetininkas ir kompozitorius **Liudas Mockūnas**. Maloniai kviečiame apsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Spaudos apžvalga

Rudeniškais lapais papuoštu viršeliu pasitinka ir JAV LB Socialinių reikalų tarybos leidžiamas žurnalas „Pensininkas“, kurį redaguoja Danutė Bindokienė. Šiame „Pensininko“ numeryje tai pat prisimenami vasarą Lietuvoje vykę tūkstantmečio renginiai: Dainų šventė, visame pasaulyje vienu metu giedota „Tautiška giesmė“, Pasaulio lietuvių ekonominis forumas.

Libertas Klimka šikart pasakoja apie spalio mėnesį, jo metu lietuvių dirbtus darbus, Mėnulio kalendorių ir kitus mūsų protėvių papročius. Ar žinojote, kad spalio mėnesis mūsų senolių vadintas septintiniu, spaliniu, lapkrisčiu, visagaviu.

Skiltyje „Iš krikščioniškojo pasaulio“ – taip pat dėmesys spalio mėnesiui, nes tai Marijos mėnuo, taip pat pristatomos Vatikano naujienos.

Šikart ypač įdomus skyrelis „Šis bei tas“. Jame pristatomi išeivijos šimtamečiai: Jonas Balys, Domas Adomaitis, Ignas Medziukas, visi trys šiais metais atšventę 100 metų jubi-

liejus, prof. Juozas Meškauskas, liepos 21 d. sulaukęs 103 metų, ir „Draugas“ šiemet švenčiantis 100 metų sukaktį. Kaip visada „Pensininke“ šeiminingės ras Julijos skyrelį, o sodo ir daržo mėgėjų laukia Žalanykščio patarimai. Gero rudens!

Parengė A. T.

Spalio 25 d., po šv. Mišių Čikagos Šv. Vardo katedroje kun. Jaunius Kelpšas ir Stanley Balzekas, Jr. ir kun. Gediminas Numgaudis, OFM.

Vaclovas ir Margarita Momkai gyvenantys **Chicago, IL**, paaukoko „Draugui“ dosnią 200 dol. auką. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

PENSININKAS

2009 m. rugsėjis – spalio